ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4635 15/28 ՄԱՅԻՍ 1901 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 9 ՍԷՖԷՐ 1319 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4635

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » » վեցամսեայ	20	»

[illegible] փոխարէն փարայով [illegible] 11ե
դրուշի փոխ 100 դրուշի [illegible]:
[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՆԵՐՍ

Ամէնէն տխուր և ցաւագին պատկերը մարդկային կեանքի բիւրազան փուլերուն, այն է որ հիւանդանոցի մը չորս պատերուն մէջ կ'ամփոփուի: Տառապանքի հոնդիւն մը կամ վէտի մը ձայնարկութիւնը կարծես — այդ բառը — որ ականջը ի վար կը սահի՝ անէութեան ծոցէն փրթած հողմին նման, որ ովկէանը կը փոթորկէ և անտառները կը դղրդէ — երթալ խոր յոյզ մը գտնելու սրտիդ թըմբրած ծալքերուն մէջ:

Այդ յոյզը՝ երեկանութեան ցուրտ հունչով թրթռուն՝ տաք վերաբերում մը կը բերէ մեզի — տեսակ մը առողջներուս — ամէն անոնց նկատմամբ որոնք անկողնի մը գամուած են՝ ցաւերու մէջ տապլտկելով անխնայ, և մեր չեմ գիտեր ինչ տեսակ զգացումով, այդ դժբաղդին սնարին քով տեսնել կ'ուզենք վշտակիր էակներ, սփոփելու համար զայն՝ ընտանի խնամքներու շռայլանքով մը, առանց խորհելու թէ ոչ թէ մխիթարութիւն այլ տառապանքն է որ կը բազմապատկենք հոդ· սակայն գորովը առաջին սպեղանին է հիւանդին, պահ մը զայն ազատելու համար անյուսութենէ:

Ծիշդ այս բնական դրդումով է որ աւելի արդահատող նայուածքով մը կը նայինք ընտանեկան երդիքէն դուրս մնացած հիւանդներուն՝ որոնք կեան մը կամ զաւակներու անձնազոհ դարմանումէն զուրկ, հիւանդանոցի ընդարձակ սրահներուն մէջ կը պառկին՝ իրենց բաղդակից եղբայրներու առընթեր· ու ասոր համար է կարծես որ մեր մէջ Հիւանդանոցին այցելութիւնը առած է տեսակ մը ժողովրդական ուխտագնացութեան գոյն՝ Համբարձումին օրը, երբ Պոլսոյ չորս կողմէն Հայեր հոն կը դիմեն՝ իրենց ձեռքով մեծցուած տղու մը հանդէպ սատարող խնամքոտ փութկոտանքով մը:

Համբարձումին է միայն որ Հիւանդանոցին մթնոլորտը կը թնդայ անսովոր աղմուկով մը· աղմո՛ւկ մը որ հիւանդներու և յիմարներու շուրջ կը դառնայ սփոփանքի բառերով առլցուն· մինչ պատսպարեալները պահ մը գոհ և ժպտալից կը նային այդ ամբոխին՝ տեսակ մը երախտագէտ աչքերով, կը ժպտին ու կու լան փոխն ի փոխ ներսիդին որթընցած անկայուն զգայնութիւններէ:

Կեանքի նուաղումին այդ ահռելութեան մէջ սակայն, այդ օրը յոյսի ճաճանչներ կը սողոսկին անոնց կուրծքէն ներս, հաւատքին անսպառ և ուժովցնող մխիթարանքը, երբ օրուան Պատրիարքը կու գայ Խաչհանգիստ կատարել իրենց առաջ, բժշկութիւն խնդրել Աստուծմէ. հիւանդը՝ ինկած, քայքայուած, նոր կեանք մը կը զգայ կարծես իր մէջ. թարմ ուժ մը ողջննալու և երթալու վայելել դարձեալ այն ամէն զրկումները, որոնք հիմա զինք կը լացնեն...: Ժամէն, աղօթքին ակամայ ուծացումը, անոր հոգեթով երգերէն հեռանալը, Աստուծոյ տաճարին պաշտամունքներուն մոռացումը զինք կը սոսկացնէ. կ'ելլէ կը կանգնի աչքերը տամուկ և ձեռքերը դողդոջուն, իսկ մարմինը թոյլ, մահ'կ ընելու, տեսնելու ինչ բանի որ կարօտը կը քաշէր բժշկող Խաչն ու Աւետարանը, Սուրբ մասունքը համբուրելու և անոնցմով օրհնուած ջուրը խմելու՝ որ տկար երակներուն մէջ կեանք պիտի դնէ... և մինչ կը հեռանայ թափօրը, ան անշարժ կը մնայ, հեռուէն լսուող բեկբեկ ձայներուն յափշտակութեամբ, որուն դադարումէն ետք՝ երբ ամէն ինչ իր նախկին ցրտութիւնը կը զգենու, հիւանդը կը դողայ, կը փղձկի և վերմակին տակ կը կծկտէ իր գանկը տառապանքէն ուժասպառ...:

* * *

Առանց հիւանդ ունենալու—ինչպէս շատեր—մենք ալ կը մտնենք այդ մահու տան մէջ, դիտելու ինչ որ կայ այդ տառապանքի մեծ գրքին մէջ. ընդարձակ և օդուցուած սրահներու մէջ քով քով՝ ճակատագրին վերձեցումով յաճախ հայրենակիցներ կամ հեռաւոր ազգականներ են, իսկ շատեր թէեւ անծանօթներ են բոլորովին իրարու՝ վառուած այն տեսակ մը համակրութեամբ, որ իրենց այդ դժբաղդ դրութիւնէն ծնունդ առած է. ամէնէն մեծ բարեկամները մարդուն՝ իր դժբաղդութեան մէջ ունեցածներն են: Անոնց մէջ ոխը չկայ՝ առաւել կամ նուազ աստիճանակից են իրարու. և ասիկա է իրենց մեծ մխիթարանքը. ինք պիտի մեռնի՝ ինչպէս ցուրտինները, պիտի ապրի՝ ինչպէս մէկ քանիներ:

Ամէն դէմք մէյմէկ տրտայայտութիւն առած է. մէկուն քով ծանօթ մը կայ մխիթարիչ, ուրիշի մը քով ընտանիք մը յուսատու. մինչ միւսները, թշուառ, ամբողջ կը դիտեն իրենց ա՛լ բարեկամ մը, կարիք մը յոյսի ներարկող գտնելու, որմէ աչքերնին յոգնած և սրտերնին թունդ՝ կ'իյնան բարձին վրայ:

Ամէնքը մէյմէկ տխուր վէպ ունին կարծես իրենց լեզուին ու գանկին տակ. իրական ողբերգութեանց հերոսները կը զգաս աչքիդ առաջ՝ տխրարոյր կամարի մը տակ. և տեսակ մը լուռ յուզմունքով կը սահինք անկողիններուն քովէն՝ առանց մօտենալու և խօսելու հիւանդի մը հետ, զանոնք վշտայուզելու վախէն անհամարձակ:

Արտաքին հիւանդութեանց սրահը ամէնէն տանելին է մեզ համար, որովհետեւ կորուած սրունք մը, կամ անջատելի թեւ մը վերմակներու տակ կը ծածկուին. սրահ մը անդին տղաքներ՝ իրենց անկողնին վրայ կծկուած՝ գեղջուկի անկանոն գանկերնին բաց և աչքերնին խոժոռուած կը դիտեն անցորդները. անտարբեր երեւոյթով մը, այդ պզտիկները հիմակուընէ կը սորվին թէ ինչ է ապրիլը...: Մերանոցին մէջ չորսուած են մարդու խլեակներ՝ որոնք աքցունքով կը հիւսեն իրենց մահուան բեհը, մրմնջելով ամէնուն.

—Աստուած ազատէ մեզի, տղաքս, Աստուա՛ծ...:

Հետզհետէ կ'անցնինք ուրիշ սրահներ, որոնց դռնէն ներս չմտած կը զգաս, չեմ գիտեր ինչ ժանտ բոյրէ մը դրդուած, թէ՝ հո՛ն մահը կը բնակի. և առանց ներսը պատիլ համարձակելու՝ աչքերնիս կը դարձնենք, այդ պատկերին ցաւագնութեան տոկալու անկարող: Այդ անբուժելիներու սրահին մէջ ուր կ'երթաս և ուր կարծես մահը կը կաթէ վերէն և օդը անով լեցուած է, կը սոսկաս մէկէն՝ ոչ թէ հոն տեսած դէմքերուդ հրէշային թիբէն, այլ հիւանդ զգայնութեամբ մը մահը քեզ մօտ կը զգաս, անոր գրկին մէջ նոյն իսկ և պահ մը անշարժ կը մընաս սոսկումով պաշարուած. ներսդ կարծես բան մը կը փշրուի. կեանքին գիտակցութիւնը՝ որու ոչնչութիւնը կը ցցուի հիմայ սկեպտիկի մտքիդ մէջ:

Ցուցումէն ուժասպառ դուրս կը նետուինք այդ տեղէն, այցելելու համար վիրաբուժական սենեակը. դռնէն ներս չմտած աչքիդ առջեւ կը վառի հատու գործիքներու պողպատեայ փայլը. ատոնք իրենց անխաթար մաքրութեամբը՝ կտրոցավաճառի մը ցուցափեղկը կը յիշեցնեն. սակայն իրական սոսկումը հոն չէ որ կը ջլատէ մեզ, աւելի ներսը քարայատակուած սենեակին ձերմակութեան մէջ, ուր օդը օ Ֆենիքի թթուով կ'անօսրանայ և ձիւնապիտակ մոմլաթով պատուած բարձրաւանդակը՝ որուն վրայ արեան չիթ մը իսկ չի տեսնուիր — թէեւ հեռու է սպանդանոցի մը արտաքին երեւոյթէն, սակայն մտքի թափուն հալումով մը՝ յօշոտուած մարմիններ կը պատկերուին մեր երեւակայութեան առաջ, սրտերնիս կ'ուռի, հեղձում մը կը սեղմէ մեր կուրծքը և մեր ոտքերը ջլատուած՝ հազիւ կրնանք, անկանոն քայլերով, դուրս նետուիլ այդ փայփլուն և քօղարկուած սպանդանոցէն, դուրսի ազատ օդին մէջ շնչելու համար պահ մը...:

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ
ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Մարդ ո՛րքան հետազօտութիւններ ընէ նախնական ժողովուրդներու քաղաքակրթութեան մասին, ա՛յնքան հիացում կը զգայ անոնց մտային ինքնատիպ կարողութեանը վրայ:

Նախնական քաղաքակրթութիւններ կան՝ որոնց հետքը անգամ մնացած չէ, սակայն հիմայ, գիտական աշխարհի մէջ, հետազօտութեանց գլխաւոր առարկաներ դարձած են անոնք, և Եւրոպա, ամէն օր, նոր գանձեր երեւան կը հանէ անյայտացած այդ քաղաքակրթութեան նշխարներէն:

Է. Ժաքօթէ անուն հռչակաւոր միսիօնէր մը, օրինակի համար, Ափրիկէի խորերէն կը լարէ Վերին-Զամպէզի նախնական ժողովուրդներու հետաքրքրական հէքեաթներու, առասպելներու և կրօնական աւելորդապաշտութեանց հաւաքածոներ՝ որոնք մաս առ մաս կը հրատարակուին այսօր Բարիզի մէջ Etudes sur les langues du Haut-Zambéze վերնագրով և որուն երկրորդ հատորը դեռ նոր լոյս տեսաւ:

Ի՜նչ բազմազան նկարագիրներ կան անոնց մէջ, որպիսի՜ նկարագեղ պատմութիւններ ու բարոյական խրատներ՝ որոնք Եզովբոսի առակները կը յիշեցնեն, մինչեւ իսկ կրօնական փիլիսոփայութիւն՝ որ տիեզերքի ու մարդկային ճակատագրի հանելուկը կ'աշխատի լուծել:

Մարդ երբ կարդայ զանոնք, կարելի չէ որ չի հրապուրուի թէ գրագիտական հանճարէն և թէ բարոյականութեան ու տիեզերածնութեան (cosmogonie) վրայ ունեցած գաղափարներէն Վերին-Զամպէզեան այդ սեւամորթներուն՝ որոնք որքան վայրենի այնքան փորձ, իրենց հասկցած կերպովը բացատրած են ամենագերագոյն խնդիրներն իսկ:

Իբրեւ օրինակ կը ներկայացնենք հետեւեալները:

Օր մը խորհուրդ կ'ըլլայ անապատի այդ բնակիչներուն միջեւ թէ՝ ինչո՞ւ համար չորքոտանիներէն ոմանք կոտոշ ունին, ոմանք չունին, և խելոյն երեւակայութիւնները արշաւի ելլելով՝ առասպել մը կը հնարեն՝ որ իրենց համար ճշմարտութիւն կը դառնայ և ահա՛ ինչպէս. —Օր մը Աստուած բոլոր չորքոտանիները հաւաքեր է՝ անոնց կոտոշ բաշխելու համար, բայց վագրաձին՝ ճամբուն վրայ խոտ ուտելու զբաղած ըլլալով, ժամանակին չէ՛ կրցեր հասնիլ, նոյնպէս ուրիշ մէկ քանի չորքոտանիներ ալ՝ խելքերնին ուրիշ տեղ տուած, անփոյթ գտնուեր են աստուածային հրամանին, ուստի զրկուեր են կոտոշ ունենալէ, հետեւաբար սա՛ բարոյականը հանած են թէ՝—Ով որ աստուածային հրամանին կ'անսաստէ ու պարտազանց կը գտնուի՝ անիրաւ է:

Ուրիշ օր մըն ալ՝ անապատի վայրենին կը խորհի ինքնիրեն թէ՝—ինչո՞ւ համար ծառերէն ոմանք պտղատու են և ոմանք անպտուղ, ու երկար հնհնուքէ մը ետքը, մեզ կը ներկայացնէ, վերջապէս, բուսաբանութեան նախնական մէկ թոթովանքը՝ որ ո՛չ նուազ հետաքրքրական է.—Ծառերն ալ—կ'ըսեն—երկսեռ են, արու և էգ: Այն ծառը որ զաւակ (պտուղ) ունի՝ էգ է, իսկ այն՝ որ անզաւակ է՝ արու է, և կը հետեւցնեն թէ՝ արու և էգ ծառերը, հողին տակ, իրենց արմատներովը կը միանան իրարու հետ:

Ուրիշ գաղափար մըն ալ — Ինչպէ՞ս կազմուած են երկնքին երեսը չողացող այն փոքրիկ ու անթիւ լուսատուները, —և Վերին-Զամպէզեանները կը պատասխանեն սոյն հարցման,—Այդ լուսատուները — կ'ըսեն — դարաւոր մեռեալներու աչքերն են երկնքին երեսը և այդ աչքերէն կը բղխին անձրեւներ ու կը հասնին երկրին վրայ,—և այսպէս երկնքի այդ փոքրիկ լուսատուներուն կազմակերպութիւնը բացատրելով՝ կը լուծեն միանգամայն կարեւոր խնդիր մըն ալ թէ՝—անձրեւները նոյն աչքերուն արցունքներն են՝ որ աշխարհի վրայ կը թափին:

Բայց երկնքի անհուն անջրպետին վրայ պլպլացող փոքրիկ այդ անթիւ աչուկները երբ ա՛յնքան մտաւորական տագնապ կը պատճառեն ափրիկեան այդ նախնականներուն, արեւն ու լուսինը անշուշտ աւելի կնճռոտ, աւելի մանուածոյ խնդիրներ դարձած ու գաղափարներու ճշմարիտ մրցում մը յառաջ բերած են անոնց մէջ, և արդարեւ կ'ըսեն թէ երբ հին ատենի մարդիկ լուսինը տեսեր են՝ կարծեր են որ խոշոր ու կլոր խեցեմորթ մըն է, ուստի գետնի վրայ ցիցեր տնկեր են իրարու վրայ, և այսպէս խիստ երկար սիւն մը բարձրացնելով՝ մագլցելով ելեր են անոր վրայ, և ուրիշ ցիցեր ալ միացընելով այդ սիւնին՝ մինչեւ երկինք հասնելու փորձեր ըրեր են, սակայն ցիցերը տապալելով վրան գտնուողները ջախջախուեր ու մեռեր են: Յաջորդ սերունդները իրենց նախնեաց գործը յանդուգն կերպով առաջ տանելու աշխատեր են թէպէտ, սակայն անյաջողութեան մատնուելով ետ կեցեր են իրենց նպատակէն, մահուան սարսափէն ընկճուած: Բարձրագոյն ուրիշ խորհուրդներ սակայն պաշարեր են բոլորովին իրենց միտքը, այն է, գտնել Աստուծոյ ծագումը և մարդկային գոյութեան սկիզբը աշխարհի մէջ, ու յանգեր են հետեւեալ եզրակացութեան:

Լէզա (Աստուած) երկրի վրայ կը բնակի եղեր և, ըստ իրենց նախնիքներու հաւատքին, երկրի վրայ հսկայ ու կորովի մարդ մըն է եղեր Լէզա՝ որ իր Խօքլայն (աթոռ) վրայ բազմած ատեն կարծես արեւն է որ կը ճառագայթէ եղեր, որմէ մարդիկ սարսափահար մնացեր են:

Օրին մէկը Լէզա յանկարծ երկինքն ելլել ուզեր է և սարդի ոստայնը զայն երկինք բարձրացուցեր է՝ երկար թել մը ոստայնանկելով երկինքի ու երկրի միջեւ: Մարդիկներէն ոմանք ալ փորձեր են այդ թելին միջոցաւ երկինքն ելլել ու աստուածանալ, բայց չի յաջողելով վար թափուեր և, ի վերջ, նոյն թելը հիւսող սարդին աչքերը փորեր են. և հիմայ կ'ըսեն եղեր թէ, բոլոր սարդերը կոյր են ա՛յն օրէն ի վեր:

Մարդիկ ուրիշ փորձ մըն ալ ըրեր են երկինք բարձրանալու համար. —լաստակերտ մը կանգներ ու ըսեր են, — «Ելլենք, բարձրանանք մինչեւ երկինք», բայց անյաջող ըլլալով՝ թաւալգլոր ինկեր են երկրի վրայ:

«Կը փափաքէինք — կ'ըսէ Փրանսական թերթը՝ որմէ կը քաղենք վերոյիշեալ առասպելները — մեր ընթերցողներուն հաւանական հետաքրքրութիւնը յագեցնելու համար, պատմել նաեւ առաջին մարդուն և առաջին կնոջ երեւումը այս երկրագնտիս վրայ, բայց ա՛յնքան երկար և ա՛յնքան մանուածոյ են որ ընդարձակ տեղ մը պիտի գրաւէր լրագրիս էջերուն մէջ, ուստի հետաքրքիր ընթերցողները կ'առաջնորդենք հրատարակուած այդ հատորներուն՝ որ ուշագրաւ հատորիկներ կը կազմեն Լը Ռուի տպարանէն ելած: Եթէ կատարեալ լեզուագէտներ են, անակընկալ մը պիտի հանդիպին կարդալով Փրանսերէն մը որուն նմանը մինչեւ ցարդ տեսնուած չէ, որովհետեւ Պ. Է. Ժաքօթէ իր թարգմանութիւնը իսկական (Ափրիկեան) բնագրէն յարմարցուցած է: Ընթերցողները այդ հաւաքածոյին վերջը պիտի գտնեն քիչ մըն ալ երաժշտութիւն, այսինքն, տեղական մէկ քանի երգեր որոնք ձայնագրուած են, սակայն վստահ թող ըլլան որ անոնց մէջ բնաւ արուեստ չպիտի գտնեն»:

Այս ամէնուն մէջ սակայն ուսումնասիրութեան արժանի կէտը սա է որ — մարդիկ կ'ուզեն անսահման հետաքրքրութեամբ մը, ամէն բան բուն աղբիւրէն տեղեկանալ: Սանդուխներով կը բարձրանան դէպ ի երկինք, որպէս զի տեսնեն զԱստուած: Ո՛չ աւելի՛ն նոյն բանը կը նշմարենք նաեւ Ս. Գրոց մէջ, Բաբելոնի աշտարակաշինութեան դէպքին առթիւ, և, որպիսի հանգունատիպ նմանութիւն Բաբելոնականներու ու Վերին-Զամպէզեաններու միջեւ: Բայց մարդկային կարողութիւնը ակարանալով Անհունին Ամենակարողութեան հանդէպ եւ չուզելով սակայն կամովին փակուած մնալ իր տգիտութեան մէջ, կը վառէ իր աւելի իմաստանդունին, կը փափագի գտնել մէկը որ Լէզային կամ Աստուծոյ քովէն եկած ըլլայ, և, չկրնալով յագուրդ տալ իր գաղափարներուն, իբրեւ պատրզ մանկանացու՝ կը յարգէ ու կ'երկրպագէ այն Գերագոյն Էակին՝ որուն անունն է ԱՍՏՈՒԱԾ:

Ե. Բանաստեղծն ըսած է՝

Malgré moi, l'Infini me tourmente.

ՎՐՕԵՐ

ԻՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ
ԶՕԼԱ ԵՒ ԻՐ ԳՈՐԾԸ
ԺԳ.

Զօլա իր վէպերուն շարքը կ'անուանէ. «Բնական և ընկերական պատմութեան ընտանիքի մը՝ երկրորդ կայսրութեան ներքեւ», և ասով կը ջանայ արթնցնել սա կրկնակ գաղափարը թէ Ռուկօն Մագքարներ Փրանսական քաղքենութեան (bourgeoisie) տիպարական միջակ ընտանիք մըն են, և թէ իրենց պատմութիւնը Նաբոլէոն Գ.ի ժամանակ Ֆրանսայի ընդհանուր ընկերական կեանքը կը ներկայացնէ: Բացայայտօրէն կը հաստատէ իբրեւ արուեստի հիմնական սկզբունք, թէ վիպասանը պէտք է միայն պատմէ իր կողմէ զննուած օրական կեանքը (*): Ես ինքս ահա՛ տասներեք տարիներէ ի վեր է որ թողուցի որ մըլորիմ իր անձնագովութիւններէն և միամտօրէն համարեցի իր վէպերը իբրեւ Փրանսական կեանքին ծանօթացմանը նպաստաւորող ընկերաբանական գործեր: Այսօր աղէկ գիտեմ թէ պէտք է համարիմ զանոնք: Այն ընտանիքը որուն պատմութիւնը կը ներկայացնէ Զօլա, քանի՜ խոշոր հատորներու մէջ, բոլորովին դուրս է ամէնօրեայ կանոնաւոր՝ բուն կեանքէն և նոյն իսկ ո՛չ մէկ կարեւոր առնչութիւն մը ունի Փրանսայի եւ երկրորդ կայսրութեան հետ: Այդ պատմութիւնը կրնար նաեւ Բաբելոնի մէջ և կամ երեսուն տարիներու պատերազմին միջոցին ապրած ըլլալ: Ինքը որ կը հեգնէ «գաղափարապաշտ»ները իբրեւ «բացառիկ պարագաներ» եւ «երբեք չպատահած»ը պատմողներ, իր կեանքին գործին իբրեւ նիւթ ընտրած է ինչ որ ամէնէն բացառիկն է աշխարհի մէջ, այլասերուածներու, գըրգռուածներու, ոճրագործներու, պղծուածներու և «mattoïde»ներու խումբ մը, զորս իրենց հիւանդագին բնութիւնը տեսակէն դուրս կը տեղաւորէ, որոնք չե՛ն վերաբերիր օրինաւոր ընկերութեան, այլ վտարուած են անկէ և այդ ընկերութեան հետ կռուի մէջ կը գտնուին, որոնք բոլորովին օտար կը հանդիսանան իրենց ժամանակին և իրենց երկրին մէջ, ո՛չ թէ ներկայ ժամանակիս քաղաքակրթուած ազգ մը և է ժողովուրդի մը իբր անդամները, այլ հեռաւոր դարերու նախնական՝ վայրենի մարդերու հրոսակ մը: Զօլա կը հաստատէ թէ իր ընկած կեանքը և իր տեսած էակներն է որ կը նկարագրէ: Իրապէս ո՛չ մէկ բան տեսած է, ո՛չ մէկ բան զննած, այլ իր գլխաւոր գործին գաղափարը, իր յատակագծին բոլոր մանրամասնութիւնները, իր քանի վէպերուն բոլոր դէմքերը, քաղած է միմիայն տըպաւուած բնագիր· աղբիւրէ մը՝ ցարդ — յատականշական բան մը — անծանօթ մնացած բոլոր իր քննադատներուն, որովհետեւ ասոնցմէ ո՛չ մէկը անկշռան գաղափար մը անգամ չունի հոգեխառնային գրականութեան մասին: Փրանսայի մէջ Բեռանկէլ անունով ընտանիք մը կայ, Սէն-Պրիէօգէն առած իր ծագումը, որուն պատմութիւնը վաթսուն պարբերէ ի վեր կը լեցնէ ոճրական օրէնսգիտութեան և մըտային բժշկութեան տարեգիրքերը: Առաջին և երկրորդ սերունդներուն ժամանակամիջոցին մէջ, ցարդ, ինչպէս կը հաստատեն հեղինակութիւններ, Բեռանկէլ ընտանիքը արտադրած է եօթը մարդասպաններ և մարդասպան կիներ, անբարոյական կեանք վարած եօթը անձեր (հանրատունի վարձակալուհի մը, ինկած տեսակ աղջիկ մը որ միեւնոյն ատեն հիմնդ ալ էր; ազգապղծութիւն մը ըրած և դատապարտուեցաւ իբրեւ հասարակութեան ամօթխածութիւնը վիրաւորող, ևն.․) և, ասոնց հետ խառնուած, նկարիչ մը, բանաստեղծ մը, ճարտարապետ մը, դերասանուհի մը, շատ մը կոյրեր և երաժիշտ մը (*):

ՄԱՔՍ ՆՈՐՏԱՈՒ

(*) «Պիտի ուզէի մարդկութիւնը ճերմակ էջի մը վրայ փռել (արձանագրել), բոլոր իրերը, բոլոր էակները, գործ մը որ անհուն կամար մը պիտի ըլլար»: Է. Զօլա. յառաջաբան Աբբայ Մուռէի յանցանքին, տպ. 1875ի: «Կեանքին հասարակ ընթացքին մէջ ուղղեցէ՛ք ձեր ակնարկը»: «Իբրեւ դիւցազն ընտրեցէ՛ք առօրեայ կեանքին պարզութեանը մէջ անձնաւորութիւն մը»: «Ջնջեցէ՛ք ցնորական սին աստուածացումները, խաբէական մեծ զգացումները. բոլորովին շինծու բանաձեւերը»: Է. Զօլա, Փորձառական Վէպը:

(*) Բեռանկէլ ընտանիքը շատ մը աշխատութիւններու նիւթը եղած է, և մասնագէտներու գրականութեան մէջ լաւ ճանչցուած: Այդ ընտանիքին վրայ վերջին հրատարակուած գործը կը պարտինք Տօքթ. Բոլ Օպրիին. Ոճրագործներու Ընտանիք մը. Բժշկա-հոգեբանական տարեգիրքեր, 7րորդ շարք, հատոր ԺԶ. էջ 429 (վերաարտադրուած Մարդասպանութեան Փոխանցախտին մէջ, նոյն հեղինակէն, Բարիզ, 1894): Տեսնել մանաւանդ էջ 432–433, այդ ընտանիքին հետաքրքրաշարժ ծննդահամարը (arbre généalogique), որուն մէջ կը ճանչնանք անմիջապէս Էմիլ Զօլայի Ռուկօն Մագքարներուն ու Բրնիւ Կրատէլներուն ծննդահամարը:

—)(12)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Գ.

Երիտասարդ սպային դէմքը տխրեցաւ, երբ իր ողբացեալ հօր յիշատակը քրքրուեցաւ: Սառա յամրաբար ցնցեց գլուխը, կարծես ըսելու համար թէ այդ Բիէռը հազուագիւտ երիտասարդ մըն էր, ու յարեց անտարբեր շեշտով մը.

—Գոհ եմ զինքը ճանչնալուս համար:

Բայց ակներեւ էր թէ Բիէռ ու Սառա բուռն, անյաղթելի հակակրութիւն մը կը զգային իրարու նկատմամբ, թէեւ առաջին անգամ ըլլալով իրարու կը հանդիպէին: Սէվրաք նորատի աղջիկը ողջունելէ յետոյ՝ առանց բառ մը արտասանելու հեռացաւ: Սառա հեգնական նայուածքով մը հետեւեցաւ երիտասարդին, ու մըմնջեց.

—Համակրելի չէ:

—Միայն թէ քիչ մը մարդէ քաշուող է, ըսաւ կոմսը, ներքնապէս ուրախացած Սառայի կողմէ Բիէռի եղած ընդունելութեան համար:

—Ո՛չ, կարեւորութիւն չունի, յարեց Սառա:

Ու արհամարհական շարժում մը ըրաւ, հասկցնելու համար կոմսին թէ Բիէռի մասին բնաւ չէր հետաքրքրուեր: Գեղանի Անգլուհին կոմսին թեւը մտնելով, թեթեւաքայլ յառաջացաւ դէպի նաւավրան մը, ուր պատրաստած էր նախաճաշի սեղանը:

Դ.

Սառայի մանկութիւնը շատ աժնդակ եղած էր: Այն ժիբսի (գնչու) կիներէն մէկէն ծնած էր, որոնք խումբերով կը պարտին Անգլիոյ ամէն կողմերը. գեղանի իրենց ազատ ցնցոտիներուն տակ, լկտի ու յանդուգն բայց իրենց կնոջ արժանապատուութեանը մէջ գողութիւնը նախընտրելով պոռնկութենէն: Փոքրիկ Սառա իրեն տանիք ունեցաւ միայն երինեքանդ կառուներէ շինուած վրանը, որուն տակ իր մայրը զաւակներովը կը բնակէր: Իր ամէնէն հեռաւոր յիշատակները մտապատկեր ջորքերով լեցուն էին: Տարածօրէն կը յիշէր թէ էրիկ մարդիկ իրարու կը սպառնային և կիներ որոնք շողշողուն դաշոյններու առջեւ կը նետուէին: Յետոյ, որոշեալ օրերու մէջ, խորհրդաւոր արարողութիւններ կը կատարուէին, այլանդակ եղանակներով երգեր կը հնչէին օդին մէջ, որոնց կ'ընկերանային պարեր: Պարուհիներուն վիզը կախուած ոսկեդրամները կը շխրտային և թմբուկը կը գոռար անոնց բռունցքներուն տակ: Յետոյ կը սկսէին արբենալ, և հանդէսը կը վերջանար շուայտութեամբ: Շատ չանցած բոլոր այրերը ու կիները կանանչներուն վրայ կը փռուէին անշարժ, գրեթէ կիսամեռ:

Սառա սակայն կը թափառէր Իրլանտայի փոշելից ուղիներուն վրայ, ծաղիկներ հաւաքելով փունջեր շինելու համար, զոր ճամբուն վրայ անցնող կառքերուն մէջ կը նետէր: Երբեմն քանի մը դրամ կը նետէին զոր Սառա ուղղակի իր մօրը կը տանէր, որ ոգելից կողովներ կը շինէր փոսի մը կուշտին վրայ նստած:

Սառա այսպէս անընդհատ կը ճամբորդէր գնչուներու խումբի մը հետ, որուն մաս կը կազմէր նաեւ իր մայրը կամ աւելի ճիշդը այն կինը, զոր մայր կը կոչէր ինք: Քաղաքներու շրջակայքը, դաշտերու մէջ կը հաստատէին իրենց բնակութիւնը: Իրիկուան դէմ, ամէն ոք աշխին անդին կը ցրուէր, կը սկսէր չոր ճիւղեր հաւաքել՝ կրակ վառելու համար, ջուր և գետնախնձոր ձեռք ձգել կերակուր պատրաստելու համար այն խոշոր սանին մէջ, զոր խումբին պետը կառքին վրայ կը տանէր ճամբորդութեանց միջոցին: Դաշտերու մէջէն կը գողնային գետնախնձորները, զոր խումբին պետը կէսը կ'եփէր, կէսը հում կը ձգէր, որպէս զի աւելի դժուարամարս ըլլան, հետեւաբար աւելի երկար ատեն կուշտ պահեն:

Օր մը՝ երբ խումբին պետը գիւղին կաթսայագործին խանութը նորոգել կուտար իր սանը, Սառա մարգին վրայ կը խաղար սեւ խոշոր շունի մը հետ, որ խումբինն էր: Այդ միջոցին փառաւոր կառք մը անցաւ հոնկէ, որուն մէջ սեւազգեստ կին մը բազմած էր. կառքը յանկարծ կանգ առաւ Սառային առջեւ և կինը վար իջնելով աղջկան ձեռքէն բռնեց, ուշադրութեամբ դիտեց զայն ու արցունքներ թրջեցին աչքերը: Անծանօթ կինը ոսկէ գեղեցիկ տուփ մը բացաւ ու շաքարեղէններ առնելով մէջէն՝ Սառայի տուաւ, որ առաջին անգամ ըլլալով բերանը կը դնէր այդպիսի ուտելիք մը: Սեւազգեստ կինը խորունկ հառաչ մը արձակեց և հեռացաւ. քիչ մը յետոյ շքեղ երեւոյթով տունէ մը ներս կը մտնէր: Սառա սկսաւ նորէն իր խաղով զբաղիլ, բայց իր աչքէն չվրիպեցաւ թէ այդ կինը զինքը կը դիտէր պատուհանէ մը: Քանի մը վայրկեան յետոյ, սեւազգեստ կինը ճերմակ մօրուքով և կարմրադէմ մարդու մը հետ դուրս ելաւ նորէն: Այս անգամ կինը Սառային մօտենալով՝ մեղմօրէն ձեռքը մխրճեց անոր ոսկեթել մազերուն մէջ և խանդաղատանքով խօսեցաւ: Ու արցունքները նորէն սկսան հոսիլ իր այտերն ի վար:

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ՈՍԿԻ ԲԱԺԱԿԸ

«Շէմրօք Բ.»ի արկածը.— Սաութէմբթընի առջեւ.— Սոսկալի փոթորիկ մը։

Լոնտոն, 22 մայիս.— Քիչ մնաց որ ցաւալի արկած մը պատահէր Սաութէմբթընի բացերը։ Ահաւասիկ իրողութիւնը.— Սըր Թոմաս Լիփթըն բրիտանական վաճառականութեան իշխանն է. նաեւ, ինչպէս ամէնքը կ'ըսեն, Անգլիոյ «Սփորթսմէն»ներուն ալ իշխանն է։ Ամէն տարի նոթ մը կը ղրկէ Ամերիկա, նոր առնելու նշանաւոր ոսկիէ բաժակը եւ այդ փորձը, որ տարւոյն ամէնէն մեծ մէկ դէպքն է, ազգային խնդիր մը եղած է Անգլիացիներուն եւ Ամերիկացիներուն միջեւ։ Երեք տարիէ ի վեր Սըր Թոմաս Լիփթընի գործը յաջող չերթար, եւ անոր նոթը՝ Շէմրօք ամէն անգամ կը յաղթուի ամերիկեան Քոլումպիայի նոթին կողմէ։ Ոսկիէ բաժակը կարծես բոլորովին հեռացած է Թէմզի եզերքներէն եւ կառչած կը մնայ Միսիսիփիի եզերքներուն։ Սըր Թոմաս Լիփթըն որուն անձնասիրութիւնը վիրաւորուած է, մըտածեց թէ Շէմրօք շատ վար է իր հակառակորդ նոթէն. ուստի որոշեց փոխել զայն. նոր մը շինել տուաւ Շէմրօք Բ. անունով՝ արհեստին ու գիտութեան նոր պայմաններուն բոլորովին համապատասխան եղանակով։ Շէմրօք Բ. քանի մը օր առաջ Կլայտըյի առջեւ ծովը իջուցուեցաւ եւ սկսաւ փորձեր կատարել, բայց յաջող արդիւնք չունեցաւ. քանի անգամներ փոքր արկածներ պատահեցան եւ շատ մը թերութիւններ երեւան հանուեցան։ Շէմրօք Բ. իր անդրանիկին Շէմրօքի հետ մրցում փորձեր կատարելով մինչ յաղթուեցաւ անկէ։ Սըր Թոմաս Լիփթըն ու անոր աշխատակիցները կարելի եղածին չափ դարմանեցին անոր թերութիւնները եւ զայն կատարելագործեցին։ Այսօր Շէմրօք Բ. պիտի ապացուցանէր թէ պարապ տեղը չէին եղած այդչափ ջանքերը։ Շէմրօքի հետ մրցում մը պիտի կատարէր, եւ Էտուարտ Թագաւորն ալ ընդունած էր ներկայ գտնուելու համար եղած հրաւէրը։ Վիքթորիա Թագուհիին մահուընէն ի վեր առաջին անգամն էր որ Էտուարտ Է. ներկայ կը գտնուէր նաւարշաւի մը։ Ն. Վեհափառութիւնը թիկնապահի մը հետ Լոնտոնէն Սաութէմբթըն գնաց շոգեկառքով։ Հոն ընդունուեցաւ Սըր Թոմաս Լիփթընի կողմէ։ Էտուարտ Է. որոշեց Շէմրօք Բ.ի մէջ գտնուիլ եւ Սըր Թոմաս Լիփթընի հետ շոգեմակոյկով մը գնաց նոյն զբօսանաւը, որ Օզպըրնի մօտ կեցած էր։ Օդը պայծառ էր։ Շէմրօք ու Շէմրօք Բ. ճամբայ ելան եւ գացին Հուայթ կղզիին ծայրը. երբ Քալշոթ հասան, բաւական հով կը փչէր եւ երկու նոթերը կը տատանէին։ Հազիւ չորս վայրկեան անցած էր երբ մեկնումի նշանը տրուելով մրցումը սկսաւ։ Հովը յանկարծ փոխուեցաւ սաստիկ փոթորիկի մը։ Շէմրօք Բ. այդ միջոցին իր կողը տուած էր փոթորիկին. մէկ երկվայրկեանի մէջ նաւուն վերին մասին վրայ գտնուած ամէն բան քշուեցան ու տարուեցան։ Մեծ կայմը խորտակուեցաւ՝ իրեն հետ տանելով առագաստները, չուաններն ալ։ Ցամաքէն այդ արկածը տեսնելով հոն գտնուողները մեծ անձկութեան մէջ մնացին։ Բօթմաութի մէջ գտնուող երկու Թորփիլահալածներ որոնք շոգիի վրայ կը սպասէին անմիջապէս օգնութեան փութացին, բայց Շէմրօք Ա. որ խելօք Շէմրօք Բ.ի մօտեցած էր, նշան տուաւ թէ օգնութեան պէտք չկայ, վասն զի ոչ ոք վնասուած է։ Էտուարտ Է. հանդարտութեամբ նստած էր Շէմրօք Բ.ի ետեւի կողմը եւ կը ծխէր Սըր Թոմաս Լիփթընի հետ, երբեւ թէ արկածը ուրիշ նաւու մը մէջ պատահած ըլլար։ Էտուարտ Է. սրտնեղած էր միայն սա պարագային համար թէ մրցումը ընդհատուած էր այն միջոցին, երբ հետաքրքրական վիճակ մը կը ստանար։ Թագաւորը այս իրիկուն՝ Սըր Թոմաս Լիփթընի հետ՝ ճաշեց Իրին զբօսանաւուն մէջ եւ յետոյ Սաութէմբթըն գնաց եւ անկէ Լոնտոն վերադարձաւ։ Շոգեկառք նստելու միջոցին ժողովուրդը, որ մեծ թիւով հաւաքուած էր կայարանին շուրջը, համակրական ջերմագին ցոյցերով ողջունեց Էտուարտ Է.ը։ Շէմրօք Բ. չորս հազար անգլ. ոսկիի վնաս մը կրած է։ Շէմրօք Ա.ի ալ կայմերուն մէկ մասը կոտրած է։ Սըր Թոմաս Լիփթըն նորէն կը պատրաստուի իր նոթը Ամերիկա ղրկելու։

—Էտուարտ Թագաւորը այդ առթիւ ամէն կողմէ բազմաթիւ շնորհաւորութիւններ ստացաւ։ Սըր Թոմաս Լիփթըն հեռագրեց Նիւ-Եորքի նաւարշաւի ակումբին՝ յետաձգել մրցման թուականը մինչեւ որ նոթը նորոգուի։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Հոգեգալստեան արձակուրդը.— Պ. Պրոտրիքի յայտարարութիւնը.— Ռազմամթերք.— Կացութիւնը հարաւային Ափրիկէի մէջ։

Լոնտոն, 23 մայիս.— Կառավարութիւնը այսօր ծանոյց թէ Խորհրդարանը կըրնայ կարճատեւ արձակուրդ մը վայելել Հոգեգալստեան տօնին առթիւ։ Ընդդիմադիրները բողոքեցին, բայց վերջապէս 30 ձայնի մեծամասնութեամբ արձակուրդը որոշուեցաւ, ինչ որ ձախողուած մը կրնայ նկատուիլ նախարարութեան համար։ Յետոյ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին նկատմամբ զանազան հարցումներ եղան պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի որ ամէնուն ալ պատասխանեց։ Նախարարը նախ վստահեցուց անոնք որ կը վախնային թէ պատերազմական նախարարութիւնը պէտք եղածին չափ ռազմամթերք չունի։ Այն թուականէն ի վեր երբ Պ. Պալֆուր յայտարարեց թէ եղած էր ատեն մը ուր Անգլիա օտար արշաւանք մը ետ մղելու համար միայն 130,000 փամփուշտ ունէր, ամէնքն ալ երկիւղի մէջ են եւ կ'ուզեն ամէն տեսակ հին զէնքեր տրամադրելի ընել՝ ի հարկին դէմ դնելու Մեծն Բրիտանիոյ վրայ կատարուելիք յարձակումի մը։ Պ. Պրոտրիք հաւաստեց այսօր թէ անգլիական զինուորները պէտք եղածին չափ փամփուշտ պիտի ունենան իրենց հրացաններուն համար։ Հարաւային Ափրիկէի ընդհանուր կացութեան վրայ գաղափար մը տալու մասին Պ. Պրոտրիք յայտարարեց թէ աւելի լաւ է սպասել Սըր Ալֆրէտ Միլնէրի ժամանումին։ Նախարարը յայտարարեց թէ Լորտ Քիչնէր գոհ է խաղաղեցուցման գործին բրած յառաջդիմութիւններուն համար։ Գործողութիւնները կարելի եղածին չափ խոհեմութեամբ կը կատարուին եւ կորուստները շատ քիչ են, մինչդեռ անձնատուր եղող Պօէրներուն թիւը խիստ շատ է։ Պատերազմին վերջը կը մօտենայ եւ Լորտ Քիչնէր ձեռքէն եկածը կ'ընէ զայն փութացնելու համար։ Երեսփ. Ժողովը յետոյ ձեռնարկեց Ելմտացոյցին քուէարկութեանը։ Ելմտական օրէնքը երկրորդ ընթերցումով ընդունուեցաւ 132ի դէմ 235 ձայնով։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

«Ֆիկարօ»ի գործը.— Հետաքրքրական դատ մը.— Դատական նախարարին խնդիրը.— Նոր դաշնակցութիւն մը.— Պ. Լուպէ Մարսիլիա մէջ — Թատրոնի գրաքննութիւնը.— Սիրային տռամ մը։

Բարիզ, 23 մայիս.— Ֆիկարօ հետեւեալ զեկոյցը հրատարակած է որ կը պատասխանէ, մանաւանդ վերջին մասերուն մէջ, Մաթէնի եւ Ֆիկարօի տեսչութեան ընտրելիներուն.

«Մեր պաշտօնակիցները ժամանակէ մը ի վեր Ֆիկարօով կը զբաղին այն տեսակ հոգածութեամբ մը՝ որուն համար խիստ զգածուած ենք։ Կրնար ըլլալ սակայն որ այդ անձնուէր պաշտօնակիցները, մեր վիճակին կարեկցելու համար, սպասէին իրենք ալ ընելու այն մէկ միլիոն Ֆր.ի շահը զոր Ֆիկարօ բրաւ այս տարի։ Ինչ որ ալ ըլլայ, այդ լրագիրները մեզ նկատմամբ շատ մը սխալ լուրեր կը հրատարակեն. մանաւանդ գրոյց մը հանած են թէ Ֆիկարօի տեսչութիւնը մինչեւ մէկ ամիսէն պիտի լքէ ուրի։ Այդ տեսակ բան չկայ, վասն զի ընդհանուր ժողովը տեսչութեան վերաբերեալ որ եւ է խնդիր տակաւին ձեռք չէ առած։ Գալով անձնապէս խմբագրապետ Պ. Տէբրնան տը Ռոտէսի, այն պայմանով միայն ինքզինքը բաժնետէրերուն տրամադրութեանը տակ դրած է, ինչ որ թէ՛ իր եւ թէ լրագրին շահերուն ու պատուին համապատասխան է, որ Ֆիկարօ անկարող, թշնամի եւ կամ պարզապէս մրցակից ձեռքերու չյանձնուի։»

—Բարիզի Սակարանին մէջ, երէկ, Ֆիկարօի բաժնեթուղթերը յանկարծ 550 Ֆր.էն 500ի իջան։

—Մաթէն կը շարունակէ հրատարակել այդ գործին վերաբերեալ գրութիւնները. այսօր ալ կը հրատարակէ կարգ մը նամակներ՝ փոխանակուած Պ. Պայէրի եւ հանքային ու ելեկտրական անգլիական Ընկերութեան դեր-տնօրէն Պ. Լէի միջեւ։ Այս վերջինը մօտ 24ին անգամ ընտրուեցաւ Ֆիկարօի վարչական Խորհուրդին։ Մաթէն այդ գրութիւնները կը հրատարակէ ապացուցանելու համար թէ այդ ժողովը ի՛նչպէս պատրաստուած էր։ Այդ նամակներուն մէջ խօսուած է կարգ մը բանակցութիւններու վրայ որոնք կատարուած են կարգ մը անձերու հետ՝ մանաւանդ Ֆիկարօի վարչական Խորհուրդին նախագահ Պ. Բէբէթոյի, խմբագրութեան քարտուղար Պ. Բալմէթի եւ հեյլէն ահղանաւոր ու Պ. Ռուժէի բարեկամ Պ. Վլաթոյի, որուն վրայ խօսուեցաւ Բառտամյի չէքերու խնդրին մէջ։ Այդ նամակները կ'ապացուցանեն թէ Պ. Պայէր, Լէ, Վլաթօ եւ բարեկամները ունին 2,082 բաժնեթուղթ, մինչդեռ Պ. տը Ռոտէս ու բարեկամները՝ այսինքն Պ. Պ. Քորնէլի, Հէնրի տը Ռուշիլտ եւ Էֆրիւսի ու Լէօրոլա Կոլտշմիթ ամէնէն շատը հազար հատ միայն ունին։ Մաթէն միւս կողմէ կը ծանուցանէ թէ Պ. Պայէրի նախկին պաշտօնեայ Պ. Լապուշար հարցաքննութեան հրաւիրուած է, վասն զի Պ. Պայէր զայն կ'ամբաստանէ թէ Պ. Բէրիվէյէի ու Մաթէնի հաղորդած է իր գործերին վրայ տեղեկութիւններ ու թուղթեր։ Պ. Լապուշար կը մերժէ իր ամբաստանութեան վրայ. իսկ Մաթէն ալ կը յայտարարէ թէ Պ. Պայէրի պաշտօնեաներէն ոչ մէկը տեղեկութիւն մը կամ գրութիւն մը յանձնած է իրեն։

—Նէկրէլլի կոմսուհին քանի մը տարիէ ի վեր Սիւէզի Ջրանցքի Ընկերութենէն հիմնադրի բաժին կը պահանջէր՝ իբրաւունք մը զոր ժառանգած էր իր հօրմէն՝ նոյն Ջրանցքին նախաձեռնարկներէն մէկը։ Ընկերութիւնը մերժել տուած էր Նէկրէլլի կոմսուհիին պահանջումը, ցոյց տալով հիմնադրի բաժին ունեցողներու մէկ ցանկը՝ որուն մէջ չկար Նէկրէլլիի անունը։ Կոմսուհին աղերսագիր մը մատուցանելով յայտարարած էր թէ այդ ցանկը կեղծ է, բայց մերժուած։ Հիմա ամբաստանէից ատեանը հարկ դատեց նորէն քննութիւն կատարել, քանի որ Նէկրէլլի կոմսուհին նոր ապացոյցներով կը ներկայանայ։

—Ֆրանսայի դատական նախարար Պ. Մոնիս, ինչպէս ծանուցուեցաւ, Երեսփ. Ժողովին մէջ բացատրութիւններ տուաւ այն հարցապնդումին թէ իբրեւ դատական նախարար իր պաշտօնէն օգտուելով ալքոլի վաճառականութիւն կ'ընէ ի նպաստ գերման վաճառականներու եւ կը վնասէ ֆրանսացի վաճառականներուն. նաեւ թէ Ֆրանսայի պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակութիւն մը եղած է՝ որուն համաձայն Պուլօրյ անուն Գերմանացիի մը ոսկի չքադրամ տուեր են թէ 1900ի Արուեստահանդէսին ժիւրին մըցանակի արժանի չէր դատած անոր ցուցադրութիւնները։ Պ. Մոնիս յայտարարեց թէ այդ սխալ հրատարակութեան պատասխանատուն է Արուեստահանդէսին 60րդ կարգին քարտուղար Պ. Շանտոն եւ իր ըսածը ապացուցանելու համար ցոյց տուաւ 60րդ կարգին նախագահին մէկ նամակը։ Դատական նախարարին այդ յայտարարութիւնը գոհացուցիչ նկատուեցաւ Երեսփ. Ժողովին կողմէ։ Արդ, Պ. Շանտոն հրապարակաւ կը բողոքէ իրեն վերագրուած պատասխանատուութեան դէմ։ Պ. Շանտոն տնօրէնն է Մոէ եւ Շանտոն շամբանեայի նշանաւոր վաճառատան։ Ահաւասիկ թէ Պ. Շանտոն ի՛նչ կ'ըսէ իր բողոքագրին մէջ.

«60րդ կարգին երդուեալները պաշտօն ունէին ցուցադրուած ըմպելիներուն համը նայիլ. յետոյ թերթի մը վրայ կը նշանակէին ցուցադրողին անունը ու իրենց ծանօթութիւնը։ Այդ թերթերը ինծի կը յանձնուէին եւ ես կը պատրաստէի Պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուելիք մըրցանակներու ցանկը։ Արդ, գերմանացի Պուլօրյի անունը այդ ցանկին մէջ գըտնուելուն պատճառը այն է թէ երդուեալները ծանօթութիւն մը դրած եւ ոսկի չքադրամի արժանի դատած էին այդ Գերմանացիին ցուցադրած ալքոլները։ Ի՛նչպէս այդ ծանօթութիւնը կրնայ գոյութիւն ունենալ քանի որ երդուեալները որոշած էին Պուլօրյի ըմպելիներուն համը չնայիլ եւ նոյն իսկ զանոնք անձեռնմխելի՝ խարդախուած ըլլալուն համար։ Որոնք են ոսկի չքադրամին արժանի դատող ծանօթութիւնը ստորագրող երդուեալները։ Ահաւասիկ ամէնէն գլխաւոր գիտցուելիք կէտը, եւ այդ կէտն է զոր չեմ կրնար գիտնալ, քանի որ ծանօթութիւնները ալ ես իմ քովս չեն։ Պէտք է գտնել զանոնք, վասն զի չեմ ուզեր որ իմ բարեխղճամտութիւնս կասկածի ենթարկուի. կ'ուզեմ որ այդ ծանօթութիւնը փնտռուի, վասն զի ցոյց պիտի տայ խաբուող ու զիս խաբող երդուեալները։ Կարելի չէ որ անհետացած ըլլան, ինչպէս ըսուեցաւ։ Իմ պատասխանատուութիւնս, եթէ երբեք ունիմ, բաժնուած է, վասն զի 60րդ կարգին նախագահը ինծի օգնական տուաւ քարտուղար մը որ ինծի պէս ընտրուած չէր. այդ անձը՝ Պ. Ռակէն վաճառական է Պերսիի մէջ եւ Պատուոյ Լէգէոնի պատուանշան ունի։ Ճշդուելիք ամէնէն ծանրակշիռ պարագան այն է թէ ինչպէս կ'ըլլայ որ Պուլօրյի վաճառատան ըմպելիներուն համը նայուած ըլլալու մասին ծանօթութիւն մը կը գտնուի, քանի որ անոնց համը պիտի չնայուէր։ Չեմ հասկնար նաեւ այն պարագան թէ Պաշտօնաթերթը հերքում չէ հրատարակած։ Օգոստոսի վերջերը ինծի հաղորդուեցաւ Պ. Պուլօրյի ի նպաստ սխալ մը գործուած ըլլալը. ընդհանուր գոմիսէրութեան վրիպակ մը ղրկեցի Պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուելու համար. կարեւորութիւն չտրուեցաւ. երկրորդ մը ու երրորդ մըն ալ ղրկեցի, բայց դարձեալ բանի տեղ չդրուեցաւ։ Այդ ամէնքը տարօրինակ բաներ են. ուստի պէտք է քըննութիւն մը կատարել բուն իսկ պատասխանատուները երեւան հանելու համար։»

—Տիւնի կոմսը նախաձեռնութիւն ստանձնեց նոր դաշնակցութեան մը կազմութեանը համար, որուն մասնակցողները կը խոստանան բոլոր ընտրութեանց մէջ քուէ տալ, իրենց ազդեցութիւնը բանեցնել բոլոր ընտրողները քուէարկութեան մասնակցել տալու եւ քուէարկութեանց օրերը հսկել քուէտուփերուն վրայ։

—Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Լուպէ որոշեց Մարսիլիա երթալ Չին ղրկուած ֆրանսական արշաւախումբը ընդունելու համար, երբ վերադառնայ։ Նախագահը առիթէն օգտուելով Մարսիլիան ալ պիտի այցելէ կատարելու համար նախապէս տուած իր խոստումը։

—Պ. Շալ Պէրնար, այսօր, Երեսփոխանական Ժողովին ներկայացուց առաջարկութիւն մը՝ թատրոններու գրաքննութիւնը վերցնելու համար։ Երեսփոխանը իր պահանջման իբրեւ պատճառ առաջ բերաւ՝ վերջերս Տէքատանս եւ Բէսքին sէ ք'Իւլ թատերգութեանց ներկայացման արգիլուիլը։ Այդ վերջին թատերգութիւնը որուն մէկ մասը կարդաց, Նախարար մը ու կարգ մը երեսփոխաններ կը ներկայացնէ՝ որոնք իրենց պաշտօնը կը չարաշահեն։ Կրթական Նախարարը պահանջեց մերժել այդ երեսփոխանին առաջարկութիւնը եւ Ժողովը 124ի դէմ 328 ձայնով որոշեց որ թատերական գրաքննութիւնը պահպանուի։

—Տռամ մը՝ որուն պարագաները տակաւին յայտնի չեն, եւ որ աւելի սիրային տռամ մը եղած ըլլալ կ'երեւայ, տեղի ունեցաւ Բարիզի Մադլէնի փողոցին մէկ տանը մէջ։ Տան մը հինգերորդ յարկը կը բնակէին երաժշտութեան ուսուցիչ Պ. Մակիւլի ու կինը եւ իրենց մայրերը։ Այդ ընտանիքին մէջ միաբանութիւն կը տիրէր։ Աստուածագրութեանց միջնորդ մը՝ Սալարի անուն երիտասարդ մը որ երաժիշտին աշակերտն էր, յաճախ այցելութիւն կու տար այդ ընտանիքին։ Երէկ իրիկուն Պ. Սալարի գնաց Պ. Մակիւլի տունը. երաժիշտը այդ միջոցին դասաւանդութիւն կը կատարէր։ Քիչ ետքը երկու անգամ հրազէնի ձայներ լսուեցան։ Դրացիները հոն փութացին եւ տեսան թէ Տիկին Մակիւլի գետինը փըռուած էր քունքէն վիրաւորուած եւ տակաւին կը շնչէր. իսկ Պ. Սալարի մեռած էր։ Երաժիշտը տակաւին ռեվոլվէրը ձեռքը կեցած էր։ Կնոջ վիճակը յուսահատական է։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Հատուցմանց խնդիրը.— Միջազգային զինուորները.— Պօքսըրները։

Պեքին, 23 մայիս.— (Թայմզի հեռագիր).— Տէրութեանց դեսպանները, բաց ի ամերիկեան ներկայացուցիչ Պ. Ռոքհիլ, որոշեցին ներածման մաքսը հարիւրին հինգի բարձրացնել ըստ արժէքին։

—Բոլոր դեսպանները, բաց ի ամերիկեան ներկայացուցիչէն, մերժեցին՝ Չինէն պահանջուած հատուցումէն զեղչ մը ընելու առաջարկութիւնը։

—Բեքինի ամերիկեան ներկայացուցիչը նորէն հրահանգ ստացաւ ընդունել տալու Պ. Մաք Քինլիի սա առաջարկութիւնը.—«Միջազգային տէրութիւն հարիւրին երեք տոկոսով չինական արժէթուղթեր ընդունի, վասն զի անոնց հատուցումը պիտի կատարուի ներքին մաքսով, աղերու տուրքով եւ ներածման մաքսին վրայ ըլլալիք յաւելումով։»

—Վերջին լուրերու նայելով, տէրութիւնները սա որոշումը տուած են Բէ-Չի-Լիի նահանգին մէջ մնալիք միջազգային զինուորներու մասին.—Բեքինի մէջ՝ դեսպանատուններու պաշտպանութեանը համար, Գերմանիա, Ֆրանսա, Անգլիա, Ռուսիա ու Ճափոն պիտի ունենան 300ական զինուոր, Աւստրիա ու Իտալիա՝ 200 եւ Մ. Նահանգներն ալ 150։ Թիէն-Չինի մէջ հիմա 6000 հոգի պիտի մնան, որոնց 4000ը յետոյ ետ պիտի կանչուին։ Շան-Հայ-Քուանի եւ Չի-Նան-Ֆուի մէջ 1500 զինուոր պիտի մնան։ Բեքինէն Շան-Հայ-Քուան տանող երկաթուղիի գիծին վրայ հսկելու համար՝ որոշուած զինուորական ինը կէտերու իւրաքանչիւրին մէջ 300 զինուորներ պիտի գտնուին։ Այդ զինուորները միշտ միեւնոյն տէրութեան պիտի պատկանին։ Բէյ-Հօ գետին զինուորական կէտերը պիտի գրաւուին ամէն ազգէ փոքրաթիւ խումբերու կողմէ, բաց ի Աւստրիայէն ու Մ. Նահանգներէն։ Այդ հաշուով ընդամէնը 12,500 զինուորներ պիտի մնան Բէ Չի-Լիի նահանգին մէջ։

Պերլին.— Վալտէրզէ մարէշալը Բեքինէն հեռանալը կը հեռագրէ մայիս 20 թուականով.—«Լի Հունկ-Չանկ որոշած ըլլալով ազդու միջոցներ ձեռք առնել Պօքսըրներու դէմ, սահմանագիծին հարաւային կողմը, անոր զօրավարները ֆըրանսական զինուորներուն հետ կը գործեն՝ Պայեռ զօրավարին հրամանին տակ։ Գերման հարիւրապետ մը երեք գումարտակներով յանկարծակիի բերաւ ու ցրուեց Պօքսըրներու խումբ մը՝ Բաօ-Թինկ Ֆուէն 14 մղոն դէպ ի հիւսիսային արեւմուտք։ Մինչեւ հիմա առնուած տեղեկութիւններուն նայելով գերման զինուորներէն հինգ հոգի միայն վիրաւորուած են։»

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւններ.— Բրէթորիուսի մահը.— Լորտ Քըրզըն.— Տարագրուած Գերմանները։

Քարոլինա, 20 մայիս.— Պօթա հիմա Քէհսի լիճին արեւելեան կողմն ըլլալու է. հաւանօրէն պիտի փորձէ դէպ ի հարաւ երթալ։ Պէտք է հալածել զայն ու նեղել։ Հիմա կը յուսացուի թէ Քարոլինա ու Էրմէլօ պիտի գրաւուին պէտք եղածին չափ զինուորներով, որով զինուորական կէտերը պաշտպանողներուն հեծելազօրքերը պիտի կրնան հեռանալ շրջակայ երկիրներուն վրայ հսկելու համար։ Այդ քաղաքներուն մէջ երբ մթերանոցներ հաստատուին, անգլիական զօրախումբերը պիտի կրնան պարէնաւորուիլ, առանց թշնամիէն տեսնուելու։ Էրմէլօյի, Քարոլինայի ու Վոլուքրուսթայնի միջեւ հաղորդակցութեանց գիծերը պիտի կրնան պաշտպանուիլ՝ պատնէշներու միջոցաւ։

Միտտըլպուրկ.— Վիլսոէն պզտիկ հրամանատարը, որ երկաթուղիի գիծը անցաւ, դէպ ի Ռէնոսթէրքոբ կ'երթայ մացառուտ տեղերը վերադառնալու, ուր թէ՛ առատ ուտելիք կայ եւ թէ կլիման մեղմ է։

Քիմպաուն.— Շիբէրս ու Ֆուշէ պզտիկ հրամանատարները Սթէյքսթրոմի մօտ կը գտնուին՝ հազար հոգիով։

Նոռւեննեպօրթ.— Բրէթորիուս, նախկին Նախագահը մեռաւ Բոչէֆսթրոմի մէջ մայիս 19ին, երկու օր հիւանդ պառկելէ վերջը։ Ութսուներեք տարեկան էր։ Հազար հոգիէ աւելի բազմութիւն մը ներկայ էր յուղարկաւորութեան։ Թէքի Բլոտը երբ Բոչէֆսթրոմ գնաց, Բրէթորիուս զայն դիմաւորեց եւ խոստացաւ խաղաղութիւնը վերահաստատել։ Բրէթորիուս բնաւ համակիր չէր Թրանսվալի նախկին վարչութեան։

Լոնտոն.— Բոլորովին կը հերքուի այն լուրը թէ Հնդկաստանի փոխարքայ Լորտ Քըրզըն հարաւային Ափրիկէի մէջ պիտի յաջորդէ Սըր Ալֆրէտ Միլնէրի։ Եթէ այդ տեսակ բան մըն ալ ըլլայ, Լորտ Քըրզըն պիտի չընդունի։

Պերլին.— Հարաւային Ափրիկէի երկու հանրապետութիւններէն վտարուած Գերմաններու տրուելիք հատուցմանց մասին գերման կառավարութիւնը միայն յանձն կ'առնէ ոյժ տալ այդ գերման հպատակներու պահանջումներուն, որոնք կրնան ապացուցանել թէ իրենց արտաքսուելէն ծանր վնասներու եւ նիւթական վնասներու ենթարկուած են։ Միւս կողմէ գերման կառավարութիւնը այնպէս կը նկատէ թէ Գերմանացի մը թէեւ պօէր քաղաքացի եղած, միշտ քաղաքացի կը մնայ գերման տէրութեան, որչափ ատեն որ Պօէրներուն կողմէն չմասնակցի թշնամութեանց։ Կ'ըսուի նաեւ թէ պօէր քաղաքացիութիւնը ընդունած իւրաքանչիւր գերման հպատակ թէ՛ պօէր է եւ թէ գերման։

ՋԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նոր մարգարէ մը Իտալիոյ մէջ.— Պ. Պալֆուրի բանախօսութիւնը.— Վիլհէլմ կայսեր մէկ նոր հրամանը.— Իտալիոյ թագուհին։

Ֆրանսական թերթ մը կը պատմէ թէ Իտալիոյ մէջ նոր մարգարէ մը երեւան ելեր է, որ կը խոստանայ երջանկութեան նոր թուական մը բանալ մարդկային սեռին առջեւ։ Իր տեսակին մէջ առաջինը չէ այս նոր մարգարէն, որ Ծակարէլլօ կը կոչուի, որովհետեւ իրմէ քանի մը տարի առաջ Տաւիթ Լածարէթթի անուն Իտալացի մըն ալ նմանօրինակ վարդապետութիւն մը քարոզած է։ Լածարէթթի ամէն բան հասարակաց ընելու կը յորդորէր ագէտ ժողովուրդը, որ անոր միսթիքական քարոզներէն հրապուրուած՝ սուրբ մը կը համարէր զայն։ Արչիտոսսոյի մէջ կրօնական համայնք մը հիմնած էր իրեն հետեւող նորադարձներէն բաղկացած։ Օրին մէկը, փառասիրութենէ մղուած՝ ուզեց ինքզինքը հանդիսաւորապէս սուրբ հռչակել տալ Արչիտոսսոյի եկեղեցիին մէջ, բայց դժբաղդաբար, քիչ մը չափազանց եռանդոտ ոստիկան մը ռեվոլվէրի գնդակով մը վերջ տուաւ նոր մարգարէին կեանքին։ Հիմա ալ Ծակարէլլօ անուն մարդն է որ Պարի նահանգին մէջ իր նախորդին պէս կը քարոզէ թէ մարդկային թշուառութեանց վերջ տալու համար պէտք է ամէն բան հասարակաց ընել, ինչ որ անհաճոյ չէ թուիր Պուլեի թշուառ ժողովրդեան։ Ոմանք կ'ըսեն թէ Ծակարէլլօ գործաւոր մըն է, ուրիշներ կը պնդեն թէ անգործ փաստաբան մըն է որ ջանացած է նոր ուղի մը գտնել։ Սակայն սա ստոյգ է որ իր մարգարէական խօսքերը խորհրդաւոր բան մը ունին իրենց մէջ, այնպէս որ իր պերճախօս լեզուով իրապէս կը հըմայէ ժողովրդային դասակարգերը։ Գիւղացիները իր ճամբուն վրայ կը խըռնուին, կը ծնրադրեն եւ ձեռքերը կը համբուրեն։ Քասալվէչինոյի մէջ, հարուստ կալուածատէր մը որ այդ նոր մարգարէին ջերմ հետեւողներէն է, այս տարի, Աւագ Ուրբաթ օրուան թափօրին չմասնակցեցաւ խաչելութիւնը շալկած, ինչպէս ամէն տարի սովոր էր ընել։ Ու իր պաշտած մարգարէին վարդապետութիւնը կիրարկելու համար, տեղւոյն աղքատներուն մեծ հացկերոյթ մը տուաւ հրապարակի մը վրայ։ Այս նոր մարգարէն չի գոհանար քարոզել չորս հովերուն, այլ եւ ակումբներ, դաշնակցութիւններ ու ընկերակցութիւններ կը հիմնէ, իր մարգարէութիւնները պարունակող գրքոյկներ ալ կը բաշխէ։

—Անգլիոյ գանձային Նախարար Պ. Պալֆուր անցեալ հինգշաբթի իրիկուն բանախօսութիւն մը արտասանելով օլքըլէնքի մէջ, ցաւ յայտնեց որ թէեւ Մեծն-Բրիտանիա աշխարհի ամէնէն հարուստ ազգն է, սակայն բաղդատմամբ Գերմանիոյ, Ֆրանսայի, Զուիցերիոյ եւ Իտալիոյ, բժշկական գիտութեանց նիւթական կազմակերպութեան տեսակէտով յետադէմ է։

—Կը հաւաստուի թէ Գերմանիոյ Վիլհէլմ կայսրը պահանջեր է որ թերթերու լրաբերները որոշեալ հեռաւորութեամբ տեղ մը կենան, երբ ինք բանախօսութիւն մը արտասանէ, որպէս զի սխալ ու անճիշդ կերպով չհրատարակուին իր խօսքերը։ Այսուհետեւ լրագիրներուն պիտի հաղորդուի բանախօսութեանց պաշտօնական բնագիրը։

—Իտալիոյ Էլէնա թագուհիին ծննդաբերութիւնը մօտալուտ է։ Թագաւորը կը փափաքի որ եթէ զաւակը մանչ ծնի, Բիէմոնթի իշխան տիտղոսն առնէ, ինչպէս Ումպերթօ թագաւորը՝ գահաժառանգ եղած ատեն։

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ որ տասնըհինգ տարիէ ի վեր իբր Բժիշկ-Վիրաբոյժ և Մանկաբարձ իր յաջողակութեամբ, գոհ ըրած էր հասարակութիւնը, վերջերս ուղեւորութիւն մը ըրած է Եւրոպա յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վիրաբուժական գործողութեանց վերջին կատարելագործեալ դրութեանց ամէն մանրամասնութիւնները (techniques), և յաջորդաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ ԷՏԻՆՊՈՒՐԿԻ, ԼՈՆՏՈՆԻ, ԲԱՐԻԶԻ ԵՒ ՎԻԷՆՆԱՅԻ հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն որոնց հետեւելով՝ ուսումնասիրած է, մանաւանդ կանանց ներքին գործարաններու, և որովայնի վրայ կատարուած ամէն գործողութիւնները (Laparotomie), և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձած է այժմ իր բնակավայրը՝ ԻԶՄԻՐ։ Ուստի պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ պատրաստ է դարմանելու իրեն դիմող ամէն հիւանդները. կատարել ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարմնոյ որ և է մասին վրայ։ Կը տեղաւորէ կոտրած և խախտած ([illegible]) ոսկորները նորագոյն մեթոտներով։ Մասնաւորապէս յանձն կ'առնէ դարմանել ԿԱՆԱՆՑ ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները՝ ժամանակիս էն կատարելագործեալ կերպերովը։

Ամէն Ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋԻ ԲԹԻ և ԿՈԿՈՐԴԻ հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

486 62—100

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Լարիսայի օսմ. հիւպատոս Սիւատ պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ Վոլոյի օսմ. հիւպատոս Քեամիլ էֆ.ի։

—Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. Դրան խորհրդականներու սենեկին օգնականներէն Էսատ պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Բաթրասի օսմ. հիւպատոս Արամ էֆ.ի եւ Այտըմվրայի օսմ. փոխ հիւպատոս Յովհաննէս էֆ.ի։

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.— Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազին մէկ պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ Արնավուտ Ֆաիգ անուն անձը, որ խռովարարութիւն եւ թշնամական ու եղերելի հրատարակութիւններ ըրած ըլլալուն համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է, տակաւին չէ ձերբակալուած։ Եղեռնադատ ատեանին նախագահը տասը օր պայմանաժամ կու տայ անոր՝ նոյն դատարանին ներկայանալու համար. հակառակ պարագային իբրեւ օրէնքին անսաստող նկատուելով ի բացակայութեան պիտի դատուի, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի, ստացուածքները պիտի գրաւուին եւ ինք որ եւ է դատ բանալու իրաւունք պիտի չունենայ։ Պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ նաեւ թէ դատական-ոստիկանական բոլոր պաշտօնեաները պարտաւոր են զայն ձերբակալելու։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքոլա Բ. կայսեր թագադրութեան տարեդարձին առթիւ Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց անոր, որ հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։

—Նիքոլա Բ. կայսեր թագադրութեան տարեդարձին առթիւ, երէկ առտու, գոհաբանական աղօթքներ կատարուեցան Ռուսիոյ դեսպանատան մատուռին մէջ։ Ներկայ էին գործակատար Պ. Զէրպաչէվ, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները, պահականներուն հրամանատարները ու սպաները եւ ռուս գաղթականութեան երեւելիները։ Եկեղեցական արարողութիւններէն ետքը Պ. Զէրպաչէվ ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

—Օսմ. պահականաւը եւ բոլոր դեսպանատանց պահականաւերը, ինչպէս նաեւ առեւտրական շոգենաւերը դրօշներով զարդարուած էին։

Պ. ԶԻՆՈՎԻԷՎ, Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանը, որ արձակուրդով Բեդերպուրկ կը գտնուի, ուրբաթ օր անկէ ճամբայ պիտի ելլէ, Կ. Պոլիս վերադառնալու համար։

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏԸ.— Լատինացւոց Հոգեգալստեան տօնին առթիւ, կիրակի առտու, պապական նուիրակ Մոնսէնեօր Պոնէթի հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Սէնթ-Էսփրի եկեղեցին մէջ։ Ֆրանսական դեսպան Պ. Քոնսթան, քանի մը պաշտօնեաներու հետ, ներկայ գտնուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Խառն Ժողովը, երէկ, ընտրեց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչները՝ որոնք պիտի մասնակցին Պատրիարքական ընտրութեան ընտրական ժողովին։ Այդ պատուիրակներն են Պատրիարքարանի պաշտօնեաներուն կողմէ՝ Մեծ Լոգոթէթ Սթավրաքի Արիսթարքի պէյ, գործակատար Իքիատիս էֆ. եւ դիւանապետ Թանթալիտէս էֆ.։ Կառավարական քաղաքային պաշտօնեաներուն կողմէ ընտրուեցան՝ Վեհ. Սուլթանին առաջին թարգմանիչ ու պետական Խորհուրդին անդամ Ալեքսանդր փաշա Գարաթէօտորի, վճարեկ ատեանին անդամ Քոսթաքի էֆ. Վասօննի եւ կրթական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Վարոքիտի էֆ.։ Զինուորական պաշտօնեաներու կողմէ՝ դէր-ծովակալ Տոքդ. Քոզմա փաշա եւ միրլիվա Տոքդ. Նիքոլաքի փաշա Պէնկլիտիս։ Աշխարհական երեւելիներու կողմէ՝ Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէնի օգնական Ալեքսանդր պէյ Քարաճի. Անատոլուի երկաթուղիներու Ընկերութեան առեւտրական գործերու տնօրէն ու գործակատար Արիսթիտի էֆ. Քրիթաքու եւ Եանքօ պէյ Իոանիտիս։ Սամոսի իշխանապետութեան կողմէ Կ. Պոլսոյ գործակալ Քոնսթանթին Աթէֆանիտիս էֆ.։ Գիտուններու եւ գրագէտներու կողմէ՝ փաստաբան Պ. Պ. Քոնսթանթին Քոնսթանտինիտիս ու Տէզիրիս, բժիշկ Տոքդ. Խրիսթիտիս եւ Պ. Իպոքրաթ Թավլարիոս։ Վաճառականներուն կողմէ՝ Պ. Պ. Հարիթոն Հարիթոնիտիս, Անթուան Անանիատիս, Խ. Քէօչէօղլու, Տ. Քոնսթանթինիտիս եւ Թ. Քամարատօս։ Սեղանաւորներու կողմէ Սիմէոնաքի էֆ. Սինիսօղլու։ Ընտրական ժողովին պիտի մասնակցին նաեւ Խառն Ժողովին երկու պատուիրակները, Կ. Պոլսոյ թեմին երկու պատուիրակները. նաեւ Այաստաֆանէն՝ փրոֆ. Սալթէլիս, Էրտէքէն՝ Բ. Անանիատիս, Նիկոմիդիայէն՝ Տոքդ. Էմմանուէլիտիս, Տէքքոյէն՝ Տոքդ. Ֆէնէրլի փաշա, Սելիւրիէն՝ Բ. Խրիսօ, Էտիրնէէն՝ Տոքդ. Ա. Զօթոս, Ամասիայէն՝ Բօրթուգալօղլու, Պրուսայէն՝ Բ. Սավվաիտիս, Պոնտոսէն՝ Քուեուկնէճիէ, Տըրապիզոնէն՝ փաստաբան Բալլալիտիս, Սերէզէն՝ Տոքդ. Էվէլբիտիս, Իզմիրէն՝ խմբագիր Սոքրաթ Սոլոմոնիտիս, Միտիլլէնէն՝ Լ. Սիֆնէօ, Վառնայէն՝ Կ. Քանթոս, Սագըզէն՝ Կ. Նովիքօ, Սկիւպէն՝ Կ. Նաում, Բեսիթիայէն՝ Ֆ. Մէզիքիս, Գոնեայէն՝ Ա. Խիւաքէրտիօղլու եւ Հալէպէն՝ Պ. Էլէֆթէրիատիս. Էբէյլէն.

Գայսէրիի, Գաթըգիւղի, Եանեայի, Միլիպէի և Մանաստըրի պատուիրակները տակաւին ընտրուած չեն։ Սինոդը երէկուան նիստին մէջ որոշեց թէ Քէսէնտէրէի մետրապոլիտը թէև պաշտօնին մէջ դեռ հաստատուած չէ, սակայն պիտի մասնակցի Պատրիարքական ընտրութեան։ Տեղապահին առաջարկութեամբ Սինոդը որոշեց որ պատրիարքական ընտրութեան առեն մետրապոլիտները տաճարին մէջ կենան և ոչ թէ խորանի յատկացուած տեղը։ Սինոդը տակաւին որոշում մը չէ տուած ընտրողական ժողովին առաջին գումարման օրուան մասին։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Թուրքիոյ և Յունաստանի միջև կնքուելիք առևտրական դաշնագրութեան բանակցութիւնները այսօր պիտի սկսին։ Օսմ. պատուիրակներն են Հասան Ֆէհմի փաշա, Նուրի պէյ, Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Հագգը պէյ և Նիքոլաքի Սկուրիաքս էֆ.։ Հելլենական պատուիրակներն են դեսպան Մավրոկորդատօ, խմբագիր ու առաջին թարգման Գ. Նաում։

—Կ. Պոլսոյ առևտրական Սենեակին լրագիրը խօսելով առևտրական դաշնագրութիւններուն վրայ, կ'ըսէ թէ Յունաստանի, Սերպիոյ ու Ռումանիոյ, ինչպէս նաև մեծ տէրութեանց պատուիրակները Բ. Դրան պատուիրակներուն քով խիստ հաշտարար տրամադրութիւններ պիտի գտնեն՝ կատարուելիք բանակցութիւններուն համար՝ առևտրական նոր դաշնագրութիւններ կնքելու նպատակով։ Մաքսային վերատեսչութեան կողմէ պատրաստուած վիճակագրութեան մը նայելով, ելմական 1312 տարւոյն Թուրքիոյ և Յունաստանի Ռումանիոյ ու Սերպիոյ միջև հետեւեալ առևտրական գործառնութիւնները կատարուած են.—Թուրքիայէն Յունաստան զրկուած են 32,930,222 ղրուշի ապրանք, Ռումանիա՝ 22,093,444 և Սերպիա 2,799,000։ Իսկ Յունաստանէն Թուրքիա բերուած են 67,553,917 ղրուշի ապրանք, Ռումանիայէն՝39,301,987 և Սերպիայէն՝ 5,429,723։ Այդ հաշուէն կ'երեւայ թէ Թուրքիոյ արտածմանց գումարն է 57,822,666 ղրուշ և ներածումներունը՝ 112,285,627։ Բ. Դուռը փափաքելով բոլոր երկիրներու հետ առևտրական քաղաքական յարաբերութիւններ ամրել, նպատակ ունի խիստ մտերմական ընդունելութիւն մը գտնել այն երեք երկիրներէն որոնց հետ Թուրքիա, իբրև անոնց հարուստ յաճախորդը, բանակցութեանց մէջ է առևտրական դաշնագրութեանց վերանորոգմանը համար։ Փոխադարձ այդ լաւ տրամադրութիւնները լաւագոյն երաշխաւորութիւնը կը կազմեն թէ վաճառականութիւնը բնաւ պիտի չվնասուի իր ազատ ասպարէզին և յառաջդիմական գնացքին մէջ։

ՊԱՍՐԱՅԻ մէջ, չորեքթ օրը, ժանտախտէ մէկ մահ պատահեցաւ։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ հրապարակներուն վրայ թուրքերու գինները շատ ինկած են։ Ալլիւրներն ալ քիչ մը անկում կրած են։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Գահիրէի կեդրոնին մէջ յունական եկեղեցի մը պիտի կառուցուի, ինչպէս նաև վաճառատուններ՝ իբրև կալուած։ Ըլլալիք ծախքը 40,000 ոսկի կը հաշուուի։ Այդ գումարին 30,000ը արդէն քանի մը օրուան մէջ ստորագրուեցաւ. իսկ մնացածին համար ալ հրաւէր պիտի ուղղուի Գահիրէի հելլենական գաղթականութեան անդամներուն, որոնք պիտի գումարուին ընդհանուր հիւպատոս Գ. Կրիբաքիսի նախագահութեամբ։

—Աղեքսանդրիայէն կը գրեն մայիս 4)17 թուականով.— Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտի վերջին դէպքը մայիս 5ին (Ն. Տ.) պատահած ըլլալով, ձեռք առնուած առողջապահական միջոցները երէկ պիտի աւարտէին, բայց աւելի օրը բնիկ մը մեռաւ Կապալարիի մէջ, և անմիջապէս հաստատուեցաւ թէ այդ մահը ժանտախտի արդիւնք է։ Հետեւաբար նորէն քարանթինա պիտի հաստատուի և վաճառականութիւնը մեծ մեծ վնասներու պիտի ենթարկուի։»

—Շոգենաւային Ընկերութեանց գործակալները Բոռ-Սայիտի մէջ կը խորհրդակցին՝ Սուէզի ջրանցքին սակացոյցերուն համար նոր կանոնագիր մը պատրաստելու նպատակով։

—Եգիպտոսի ամէն կողմերը առատ անձրևներ տեղացին։ Պիրքէթի և Սաալի մէջ մեծ վնասներ պատճառեցին բամպակի մշակութեան, մանաւանդ յետամնաց տունկերուն։ Մանսուրայի և Թանթայի մէջ ալ բամպակը վնասուած է վերջին փոթորիկներէն։ Իսմայիլիայի ու Բոռ-Սայիտի մէջ սոսկալի փոթորիկներ ծագեցան և քաղաքին վրայ կայծակ ինկաւ։ Նէֆիշէի և Սուէզի մէջտեղը երկաթուղիի գիծին մէկ մասը տարուեցաւ հեղեղներէն. կառախումբերու երթեւեկութիւնը ընդմիջուեցաւ. վնասները շատ մեծ են։

—Աղեքսանդրիոյ ռուսական հիւպատոս Գ. Իվանով մայիս 16ին Խտիվին կողմէ ընդունուելով ներկայացուց հիւպատոսարանին նոր քարտուղար Գ. Պաղիբէնսքի։

ԲՐԵՎԵԶԱՅԻ յոյն մետրոպոլիտը, կ'ըսէ Սէռվէր, արտօնուեցաւ Կ. Պոլիս գալու։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ կամաւոր նաւատորմէն Քազան շոգենաւը, երէկ առտու, 1200 գաղթականներով, Վոսփորէն անցաւ դէպ ի Վլատիվոսթոք. նաև Սիպերիոյ երկաթուղիներուն պահակող Արկուն շոգենաւը։

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ Հիւալ լրագիրը կ'ըսէ թէ տեղւոյն օսմ. հիւպատոսարանին քարտուղար Ահմէտ Ուիլիէմ պէյ Լիվըրփուլի Իսլամներուն հաղորդեր է Վեհ. Սուլթանին բարձր գոհունակութիւնը և կայս. բարեւները, ինչպէս նաև սա պարագան թէ Ն. Վեհափառութիւնը բարեհաճած է ընդունիլ այն ոսկի ժամացոյցը զոր Լիվըրփուլի Իսլամները մատուցած էին՝ գահակալութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ։

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ԳԱՆՁՄԱՆ կանոնագիրը կը տրամադրէ որ նահանգներու, գաւառներու և գաւառակներու տուրքերու գանձման համար կուսակալներուն, կառավարիչներուն և գայմագամներուն նախագահութեամբ յանձնաժողովներ կազմուին և շաբաթը երկու անգամ գումարուին։ Ելմտական նախարարութիւնը նկատելով որ շատ տեղեր օրէնքին այդ տրամադրութիւնը չի յարգուիր, որով տուրքերու գանձման քանակութիւնը տարուէ տարի կ'իյնայ, ծանոյց բոլոր նահանգները՝ ամէն ամիս տեղեկագրել թէ այդ յանձնաժողովները քանի անգամ գումարուած են և ներկայ տարիին ու անցեալ տարիներու հաշուէն ո՛րչափ գումար գանձած են։ Ելմտական նախարարութիւնը կ'ուզէ այդ կերպով գիտնալ թէ տուրքերու գանձումը կանոնաւորապէս կը կատարուի՞ թէ ոչ. նաև լաւ ծառայութիւններ մատուցանող պաշտօնեաները պիտի վարձատրէ և հակառակ պարագային ալ պատիժ պիտի տնօրինէ։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ կուսակալութիւնը նկատելով որ նոյն նահանգէն Հնդկաստան զրկուած ձիերուն թիւը տարուէ տարի կ'աւելնայ, որով յամառակներու թիւը կը պակսի, Բ. Դուռնէն խնդրեց որ ձիերու արտածումը մէկ տարուան համար արգիլուի, բայց նախարարաց Խորհուրդը մերժեց այդ առաջարկութիւնը, նկատելով որ արտածման ազատութիւնը աւելի կը նպաստէ ձիերուն սեռը ազնուացնելու կայլն։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ նահանգներէն մէկին մէջ, որ ամէնէն աւելի երկրագործական բերք ունի, հովիւներու ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպուի։

ՍԵԼԱՆԻԿԻՆ երէկուան թուականով կը հեռագրեն թէ նոր կուսակալ Թէվֆիգ պէյ հոն ժամաներ և իր պաշտօնին գլուխը անցեր է։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հանգստեան թոշակի անուանց ամսաթոշակ առնողներու մասին սա որոշումը տրուեցաւ.— Ինչպէս յայտնի է, նոյն անուանց թոշակ ստացողներուն ողջ ըլլալը և այլն տարին երկու անգամ պէտք է հաստատել իմամներու կամ մուխթարներու կողմէ տրուած իլմուխապերներով։ Հիմա յանձնաժողով մը կազմուած է որ այդ իլմուխապերներուն վաւերական ըլլալը պիտի ստուգէ և ամսաթոշակի «ճըզտան»ներուն մէջ մասնաւոր կնիքով մը պիտի նշանակէ. առանց ասոր ամսաթոշակ պիտի չտրուի։

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ պաշտօնագիր մը, զինուորական վարժարաններու ընդհանուր վերատեսչութեան տեղեկագրին վրայ, գրեց ամէն կողմ որ դեղարաններէն դատ ուրիշ տեղեր դեղ չծախուի։ Այդ հրամանագրին պատճառ եղած է այն պարագան թէ կարգ մը խանութներու մէջ դեղեր կը ծախուին՝ հակառակ դեղագործներու կանոնագրին տրամադրութեան։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը, կ'ըսէ Իգտամ, գրեց Տիարպէքիրի կուսակալութեան. փութացնել նահանգին մարդահամարի տեսուչին նկատմամբ կատարուած քննութիւնները, վասն զի նորէն բողոքուած է անոր դէմ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութիւնը հեռագրով խնդրեց զինուորական վարժարաններու ընդհանուր վերատեսչութենէն շուտով մասնագէտ բժիշկ մը ղրկել՝ Տօմանիճ գիւղին մէջ երեւան ելած գաղղիական ախտին դէմ կարեւոր միջոցները ձեռք առնելու համար։

ԱՅՏԸՆԻ այգիներուն մէջ նորէն զանազան հիւանդութիւններ երեւան ելած են։

ՍՕՖԻԱՅԻ ազգային պանքային գործառնութիւնները, այս տարի, շատ քիչ գացած են։ Հասոյթները անցեալ տարիէն 200,000 ֆր. պակաս եղած են։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին 38 խումբ գաղթականներ Բէօսթէնճէէն և 35 ալ Վառնայէն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Նաւային շինութեանց առաջին ճարտարագէտ Գ. Թրէվինօ որ Կ. Պոլիս կը գտնուի, երէկ տեսակցութիւն մը ունեցաւ ծովային նախարար Հասան փաշայի հետ։

ՈՉԽԱՐՆԵՐԸ. — Ներքին գործոց նախարարութիւնը նկատելով որ Կ. Պոլիս բերուելիք ոչխարներուն համար Անատոլուէն և արօտավայրերէն ոչխար գլուխ 30 փարա, Կէչվէի կամուրջէն ուրիշ տուրք մը, Ներսիվէն գիւղէն մաքրանոցի ծախք և Ուզուն Զայիրի մէջ ալ դարձեալ տուրք կ'առնուի, ինչ որ պատճառ կ'ըլլայ պէտք եղածին չափ ոչխարներ Կ. Պոլիս բերուելուն, գրեց ամէն կողմ որ այդ ապօրէն գործառնութեան մասին հարկ եղածը գործադրուի։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ նոր կառավարիչ Ճէվատ պէյ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ Եպարքոսին ու Ներքին գործոց նախարարին հետ։

ՎԱՐՁՈՒ ԿԱՌՔԵՐԸ. — Քաղաքապետութիւնը որոշեց որ վարձու կառքերուն թիւերը աւելի խոշոր ու յստակ ըլլան, որպէս զի ի հարկին կարելի ըլլայ շուտով տեսնել թիւերը այն կառքերուն որոնք արկածի մը պատճառ եղած առեններն կը փութան փախչիլ, չտեսնուելու համար։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ մայիս 7էն 14 պատահած մահերու թիւն է 211 որոնց 3ը՝ թիֆոյէ, 7ը՝ հաքսանիթէ, 4ը՝ կարմրախտէ և միւսները զանազան ախտերէ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏԱՆԸ, կ'ըսէ Իգտամ, մօտերս պիտի դատէ առեւտրական երկրորդ դատարանին քարտուղարներէն Րաշիտ էֆ.ին որ դատի մը ատենագրութիւնը խարդախած ըլլալուն համար, իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է։

ՕՁԸ ՀԱԶԱՐԻ ՄԷՋ. — Զգուշութիւն հազար ունեցողներու համար։ Երէկ Ղալաթիոյ քարափին վրայ մարդ մը հազար մը գնեց. երբ ծախողը զայն կը մաքրէր՝ կէս մէթր երկայնութեամբ բարակ օձ մը հազարին մէջէն նետուելով ծախողին վիզը պլլուեցաւ, բայց այս վերջինս անոր գլուխը ճզմեց ու սպաննեց։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայ մը այդ դէպքը տեսնելով, հազարներուն ամէնքն ալ ծովը նետել տուաւ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Ալթը Մէրմէրի Յունաց Բանաքիա եկեղեցին, առջի օրը, գիշեր ատեն գողեր մտնելով պատկերներուն վրայ գտնուած ոսկի ու արծաթ զարդերը և կարգ մը անօթներ գողցան։ Չարագործները առտուն եկեղեցին մէջ պահուըտած էին. քահանային ու ժամկոչին մերկութեան համար բացակայելէն օգտուելով գողութիւնը կատարեցին։ Գողցուած առարկաներուն արժէքը հինգ հազար ղրուշ կը հաշուուի։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ։

ՊՈՒՐԿԱԶ գիւղին մէջ, Մաքրիգիւղի մօտ, Ահմէտ անուն մարդ մը, չքաւորութենէն յուսահատած ինքզինքը բարձր տեղէ մը վար նետելով անձնասպան եղեր է։

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ.—Շըմիզըրի Իւնիվէրսէլ վաճառատունը կը ծանուցանէ թէ ամառուան եղանակին առթիւ 10 օրուան համար ցուցադրութիւն մը կազմակերպած է, 10)23 մայիս հինգշաբթի օրէն սկսեալ։ Կը բաւէ որ ընթերցողը ակնարկ մը նետէ չորրորդ երեսը հրատարակուած ընթացիկ գիներուն վրայ, համոզուելու համար թէ որքան մեծ ու կարեւոր առիթ մըն է ասիկա։ Մանաւանդ հիմա, ամէն ոք պէտք է օգուտ քաղէ ներկայ առիթէն։ Այս ցուցադրութեան միջոցին, ամէն ապրանք գնող իրաւունք պիտի ունենայ չորս շապիկ գնել, շապիկներու վերջին ցուցադրութեան նշուած գներով։ 4—6

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1901 յունիս 28ի Ընդհանուր ժողովը

Կանոնագրութեան 34րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, Օսմ. ապահովագրական Ընկերութեան Պ. Պ. բաժնետէրերը ընդհանուր ժողովի սովորական նստին կը հրաւիրուին, որ յառաջիկայ յունիս 28ին, կէս օրէն յետոյ ժամը 1 ուկէսին պիտի գումարուի Ծխախոտի Ռէժիին պաշտօնատեղիին մէջ։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Վարչական Խորհուրդին տեղեկագիրը։
2. Քննիչներուն տեղեկագիրը։
3. 1900 տարեշրջանին հաշիւներուն վաւերացումը։
4. Երկու վարիչներու անուանումը։
5. Վարչական Խորհուրդին անդամներուն մասնակի վերանորոգութիւնը։
6. 1901 տարեշրջանի հաշիւներուն ճշդումին համար երկու քննիչներու անուանումը։

Ժողովին ներկայ գտնուելու իրաւունք ունին անձամբ կամ փոխանորդով, ամէն անոնք որ առնուազն տասը բաժնեթուղթ ունին և որոնք պարտաւոր են իրենց բաժնեթուղթերը մինչեւ յունիս 10 աւանդ ձգել Օսմ. Կայս. Պանքայի կեդրոնատեղին կամ մասնաճիւղերուն մօտ։ 1—3

ԲԻԿՄԱԼԻՈՆ

Բիկմալիոն վաճառատունը իր պատուարժան յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ 1901 մայիս 7)20էն սկսեալ, նոյն վաճառատունը փոխադրուած է Բերա Մեծ Փողոց, Պոն Մարշէի դիմաց, Թիւ 361 վաճառատունը։ Բիկմալիոն վաճառատունը իր ընդարձակման առթիւ, ապրանքներու նոր մթերք մը ստացած է, վերջին նորաձեւութեանց համաձայն։ 2—3

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Մահմուտ փաշայի փողոց, Թիւ 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեխաներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաև Ֆոնտան և ուրիշ տեսակ շաքարներու նոր մթերք մը։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին։ Գիները շատ աժան են։ 1—104

Ազգային Լուրեր

Թիֆլիսէն կը գրեն. — «Ս. Հայրապետը ապրիլ 25ին Սանահնի վանքէն պիտի մեկնէր Մարց, Մարցէն Սանահնի վանքը և ապա Դիլիջանի վրայով պիտի վերադառնար Ս. Էջմիածին։ Ն. Օծութիւնը մտադիր է մայիս ամսուն ուղեւորուիլ Պեսարաբիայի և Աստրախանի թեմերը։

*** Թիֆլիսի քաղաքագլուխ Պ. Գ. Եւանգուլեանը առաջարկած էր Թիֆլիսի մէջ հիմնել «Ս. Մագդաղինէի ապաստանարան» ընկեցիկ կիները պատսպարելու համար աշխատանքի և այլ միջոցներով։ Թիֆլիսի քաղաքային վարչութիւնը, այս օրերս քննելով այդ առաջարկը հաւանութիւն տուաւ ապաստանարանի ծրագրին և որոշեց ծրագիրը ներկայացնել քաղաքային Խորհուրդի քննութեան։»

*** Սղնախէն կը գրեն.—«Բժիշկ Մ. Մովսիսեան ահա երկու շաբաթ է որ ոստիկանութեան գրութեան համաձայն վար առնել կուտայ հայոց նախկին ծխական դպրոցի շէնքը։ Այժմ, ինչպէս կը լսենք, մեր շրջաններուն ուսումնարաններու կառավարիչ Պ. Պալով դիմած է ոստիկանութեան, որ թոյլ չտայ փայտեղէնը, աղիւսը եւայլն ծախելու։ Ինչպէս կ'երեւայ գործը հասած է դատարանին։»

*** Արմաւիրէն կը գրեն.—«Լուր է տարածուած թէ Արիստակէս Արքեպիսկոպոսը մայիս 2ին այստեղ ըլլալու է, և պիտի երթայ Մայկոպ՝ այնտեղի նորաշէն եկեղեցին օծելու։ Ուրիշ աղբիւրէ մըն ալ կ'իմանանք որ Արիստակէս Սրբազան գրաւոր հրաժարական մատուցած է Ն. Ս. Օծութեան, Աստրախանական առաջնորդութենէն, ինչպէս Արեւելքի մէջ հաղորդեցինք անցեալ շաբթու այդ ընտրութեան մասին։»

—Ս. Պատրիարքը, երէկ, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Սանասարեան Խնամակալութեան վերաբերեալ գործերու մասին։

—Շապին-Գարահիսարի Նախորդ Տեղապահ Ամբրոսիոս վարդապետ Խառն Ժողովին դիմում ըրած և կարգադրութիւն մը պահանջած է իր գոյքերու մասին, որոնք Պատրիարքարանի կողմէ գրաւուած են։ Խառն Ժողովը Ս. Պատրիարքին նկատողութեան յանձնեց այդ գիրը։

—Մայր Եկեղեցիի Թաղ. Խորհուրդը կիրակի առտու նիստ գումարելով Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ, խորհրդակցութեան առարկայ ըրաւ Մայր Եկեղեցիի նորոգութեան անհրաժեշտ պէտքը։ Նկատողութեան առաւ նաև Մայր-վարժարանի արդի շէնքին հին վիճակը։ Որոշուեցաւ բարեսէր ազգայիններու նուիրատուութիւններով նախ նորոգել եկեղեցին ու յետոյ վարժարանը։

—Կէտիկ-Փաշայի Թաղ. Խորհուրդը կազմալուծուած ըլլալով, Պատրիարքարանէն ղրկուած հրահանգին համաձայն, հետեւեալ անձերէն բաղկացած առժամեայ Թաղ. Խորհուրդ մը կազմուեցաւ.— Պօղոս էֆ. Էքսէրճեան, Գալուստ էֆ. Եկէնեան, Յարութիւն էֆ. Այվազեան, Մինաս էֆ. Սողաեան, Յակոբ էֆ. Ջամպազեան, Սեդրակ էֆ. Զարուղեան, Մատթէոս էֆ. Եկէնեան։

— Պայազիտէն Ներսէս քահանայ Քաջբերունի առաջարկած է Պատրիարքարանի որ այդ թեմը Կարնոյ միացուի. Կրօնական ժողովը մերժեց այդ առաջարկութիւնը։

—Տիարպէքիրի մէջ միջին դասակարգը բողոքեր է թէ ազգովին կատարուած զինուորական տուրքի բաշխումը արդար եղանակով չէ գործադրուած։ Տեղւոյն Քաղաքական ժողովին ատենադպիրին պաշտօն յանձնուեր է այդ գործողութեան վրայ հսկելու։

— Ուսումնական Խորհուրդը Պոլսոյ ազգ. վարժարաններու կրթական տեսուչ կարգեր է գեղագրութեան ուսուցիչ Մինաս էֆ. Տէօքմէճեանը, որ արդէն իսկ իր պաշտօնին ձեռնարկած է, պաշտօնակիցի մը գործին նայելով։ Եթէ ստոյգ է այս լուրը, քիչ մը զարմանք պատճառելու բնոյթ ունի, քանի որ Ուսումնական Խորհուրդը լուռ կը մնայ այդքան կարեւոր որոշման մը մասին։ Կը մաղթենք որ ասիկա ալ առջիններուն բաղդը չունենայ, պահանջի անվերջանալի խնդիրներ յարուցանելով։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Ս. Համբարձման տօնի առթիւ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

	ղրշ.
Տ. Մաղաքիա Սրբազան Պատրիարք	1080
Գրիգորիս Արքեպիսկ. Յովհաննէսեան	120
Գէորգ Եպիսկ. Երէցեան	216
Հմայեակ » Դիմաքսեան	108
Գաբրիէլ » Ճէվահիրճեան	50
Մեսրոպ Արքեպիսկ. Սուքիասեան	50
Վահան Ծ. Վ. Ցակոբեան	20
Ներսէս Վ. Դանիէլեան	20
Չորս Եղբարք Կիւլպէնկեան	1080
» Սարգիս Կիւլպէնկեան որդիք	1080
Բարեսէր ազգային մը	540
Հեթում էֆէնտի Սեթեան	240
Գրիգոր » Մելիտոսեան	108
Միքայէլ » Ասարեան	100
Նշան » Ղուկասեան	40
Փիլիպպոս » Շամլեան	20
Նոյն օրը Հիւանդանոցիս դուռը ծախուած Մանզումէ լրագրոյ հասոյթ	303
	5175

* * *

Հանգուցեալ այրի Տիկին Ցեստոխանէ Ց. Պէզազեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի տասը ֆրանք նուիրած է Հիւանդանոցիս Կարապետ էֆ. Ռուբէնեան ի Րուսճուք։

(Հոգաբարձութիւն)

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս Օթ Քոնսթանթինոբլը)

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 մայիս.—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ Վալտէրսէ մարէշալը կը պատրաստուի Չինէն մեկնելու յունիս 1ին։ Անոր մեկնումէն վերջը իւրաքանչիւր ազգի սպաները կարգով պիտի վարեն ընդհանուր հրամանատարի պաշտօնը։

—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Վալտէրսէ մարէշալը ընդուներ է Լի-Հունկ-Չանկի առաջարկութիւնները թէ չինական արքունիքը Բէքին դառնալուն պէս միջազգային զինուորները անկէ հեռացուին և յետոյ Նուան-Շի-Քայի երեք հազար զինուորները արտօնուին Բէքինի մէջ բարեկարգութեան պահպանման հսկելու։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՍԱՏՐԻՎԸՐԲՈՐԹ.— Անգլիական զօրախումբ մը փորձեց Պէյէրի պուէր զօրախումբը պաշարել՝ Նէյլսթրօմի և Սանտըբիվըրի միջեւ, բայց չյաջողեցաւ։ Պուէրները վերջապահներուն հետ կատարուած ճակատամարտի մը հետեւանքով 18 Պուէրներ գերի ինկան։ Անգլիացի մը սպաննուեցաւ և վեց հոգի ալ վիրաւորուեցան։

ՔԷԲԹԱՈՒՆ.— Մինչեւ հիմա ժանտախտէ 608 դէպքեր պատահեցան, որոնց 308 մահացու։

ԲՐԻՏՈՐԻԱ.— Բազմաթիւ Պուէրներ անգլիական փոխադրախումբի մը վրայ յարձակեցան Վէնթէրստորբի և Բոզէֆսթրոմի միջեւ, բայց ետ մղուեցան։ Անգլիացիներուն կորուստն է 8 մեռեալ և 30 վիրաւոր։

ՍՊԱՆԻԱ

ՊԱՐՍԷԼՈՆԱ.—Խումբ մը երիտասարդներ նաւահանգիստին քարափին վրայ մէկ քանի կղերականներ քարոնեցին։ Այս վերջիններէն մէկը վիրաւորուեցաւ. իսկ միւսները նաւերու մէջ ապաստանեցան։ Ոստիկանութիւնը վրայ հասաւ և ցրուեց այդ խումբը։

(Աժանս Նասիոնալ)

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

ԼԻՈՆ, 27 մայիս.— Զանազան խումբերու ընթացքէն համաժողովին ընկերվարականներուն մէջ հերձուած մը հաւանական կ'երեւայ։

ՀՈԼԱՆՏԱ

ԼԱ ՀԷ. — Վիլհելմինա թագուհին ու ամուսինը այսօր Պէրլին ուղեւորեցան։

ՍԵՐՊԻԱ

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Հիմնական նոր օրէնքին համաձայն, Սքուբշինան պիտի գումարուի յառաջիկայ սեպտեմբեր 21ին և ծերակոյտը հոկտեմբեր 6ին։

—Զրոյց կայ թէ Տրակինա թագուհին, բժիշկներուն խորհուրդով, Ֆրանցէնսպատի ջերմուկները պիտի երթայ։

—Պատերազմական նախկին նախարար Աթանացքովիչ զօրավարին տունը խուզարկութիւն կատարուեցաւ։ Զօրավարին կինը հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Պարսելոնայի երեսփոխանական ընտրութեանց վաւերացման մասին գրգռութենէ մը կը վախցուի, վասն զի այդ ընտրութեանց մէջ խարդախութիւններ գործուած են։

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ.— Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կ'ըսէ թէ ելմտական նախարարը մօտերս [illegible] պիտի հանէ 150 միլիոն քուրոնի փոխառութիւն մը՝ հարիւրին չորս տոկոսով արժէթուղթի ձեւով։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԷՐԼԻՆ.— Մեծ կարեւորութիւն կը տրուի այն գումարումին զոր յունիս 4ին Պէրլինի մէջ պիտի կատարեն Բրուսիոյ, Պավիէրայի, Սաքսոնիայի, Վիւրթէնպէրկի, Պատէնի և Հէսի նախարարները՝ մաքսային սակացոյցերու խնդիրը կարգադրելու համար։ Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը պիտի նախագահէ։

ՌՈՒՍԻԱ

ՓԱՐԻԶ.— Բէդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ ռուս կառավարութիւնը յօդուածի մը համար դադրեցուցեր է Նովոյէ Վրէմիա լրագիրը։

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ էնֆլուէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին և նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, և լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈԳԹ. ՍԹԷՔՈՒԼԻՍ

1803

IMPERIAL

ԻՄՊԷՐԻԱԼ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Հաստատեալ ի Լոնտոն 1803 ին
Դրամագլուխ Ա. Ո. 2,900,000
Վնասուց հատուցուած 16,000,000
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք եւայլն խիստ չափաւոր գիներով
Դէպ-գործակատար ՖՈՍԻՕՆ Տ. ԳՈՒՐՊԷԼԼԻ
Լիազօր գործակ. Թուրքիոյ Շ. Բ. ԳԼԻՖԹԸՆ
Ղալաթիա, Ինայէթ Խան

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Փոխառութ. Միաց. Դ.	Օ. Ո.	27	05 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	27	09
Ամէնէն վար գին	»	27	05
Րումէլի երկաթ. գոց.	Ֆր.	113	87
Ամէնէն բարձր գին	»	114	25
Ամէնէն վար գին	»	113	87

ԲԱՑՈՒՄ 15 Մայիս

Օսմ. Փոխառութ. Միաց. Դ.	Օ. Ո.	27	05 1/2
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	114	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Բանք Ժէնէրալ Օթոմ.		1	05
Սոս. Օթ. Տ'էշանժ է Վալէօռ		2	15
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	20
[illegible]		6	05
» [illegible]		195	—
» [illegible]		480	—
[illegible]		468	50
Թրամուայ		89	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	12 1/2
» » » չէք	»	110	12 1/2
Փարիզ » »	Ֆր.	22	96 1/4
» » » չէք	»	22	86 1/2
Պէրլին անմիջապէս չէք	Մարք	18	55
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	80

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բոլ Իմփէրիալ	»	90	10
Քրիմէց	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	07
Մէթալիք	»	97	30
Րուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	58

ՓԱՐԻԶ. 27 Մայիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	40
» » 3 1/2 %		101	60
Օսմ. Փոխա. միաց. Դ.) բաց.	Ղրշ.	25	27
) գոց.	»	25	27
» » » Բ.	»		
» » » Գ.	»	27	95
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	555	—
Օսմանիէ	»	470	—
Րումէլի երկաթուղի	»	116	—
Օսմ. Ծխախոտ	»	518	50
Օսմ. Ռէժի	»	321	—
Փրիօրիթէ Թիւրք 4 %		492	—
[illegible]		1045	—
Իտալական Ռանթ	»	97	45
Սպանիական արտաքին	»	70	90
Թրամուայ	»	91	25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	180
[illegible]	»	2	—

ՎԻԷՆՆԱ, 27 Մայիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	240	40
Րումէլի երկաթուղի	»	109	—
Օսմ. Ռէժի	»	294	—

ՊԷՐԼԻՆ 27 Մայիս

Ռուպլի	»	216	25
Րումէլի երկաթուղի	»	113	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	101	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	»	20	260

ՊՐԻՒՍԷԼ, 27 Մայիս

Օսմ. Փոխա. միաց. Դ.	—	—
Րումէլի երկաթուղի	—	—

Eau minérale naturelle
Krondorf
la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԶԻԼԽԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ
Թիւ 23, Կոլոնի, Սանտալճը փողոց

Յիշեալ դրամատունը, որ իր գործառնութեանց ճշդութեամբը և ուղղամտութեամբը ծանօթ է մեր հրապարակին վրայ, Ղալաթիոյ և եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէթուղթերու բոլոր գործերը կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէթուղթեր կանխիկ կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Արեւելեան Րումէլիի երկաթուղիի Ընկերութեան բոնքաներ հրապարակ կը հանէ որոնք հետեւեալ գիներով կը ծախուին.

Ամբողջ 7 1/2 ղրուշ
Կէս 5 »
Քառորդ 3 »

Նաև համաձայնած ըլլալով Իզմիրի կաթ. միաբ. արհեստից վարժարանին վիճակահանութեան ձեռնարկուներուն հետ, այդ վիճակահանութեան տոմսակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ 80 ղրուշ
Կէս 40 »
Քառորդ 20 »
Մէկ ութերորդ 10 » 693

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

Մայրաքաղաքիս ծանօթ ջութակահար Թադէոս էֆ.ի [illegible], «Սուվէնիր Թրէֆլ» անուն հեղինակութիւնը (Թուրքերէն և Ֆրանսերէն) հրատարակուեցաւ։ Քաղցր ու հեշտօրոր եղանակ մըն է, որուն մէջ ի յայտ կու գան վարպետ երգահանի մը կարողութիւնները։ Բրոֆէսոր Ժոզէֆ Բաճիա եղանակը յօրինած է այս կտորին։ Այս նոր հրատարակութիւնը ձրի կը տրուի անոր որ Թրէֆլի սիկարէ թիթին երկու կափարիչ ներկայացնէ Ղալաթիա, Վոյվոտայի դիմաց. [illegible]։

ԻԼԱՆ

Անատօլը Օսմանլը Թիմուր Եօլը

Համամ մէվքիինէ մախսուս կիտիշ կէլմէ աւէ պիլէթլէրի հաքքընտա 9 նօմէրօլը փէվքէլատէ վէ մուվաքքաթ եօլճը թարիֆէսինտէ մուայյէն միւտտէթի իթթիսալէն փի 1 հազիրան էֆրէնճի 1901 թարիխինտէն իթիպարէն օթուզ կիւնէ թէմտիտ իտիլմիշ վէ պիլահարա [illegible] մէզքիւր պիլէթլէր օն կիւն էրքէն օթուզ կիւն միւտտէթլէ սաթըլաճաղը իլան օլունուր

Ֆի 21 մայըս էֆրէնճի 1901

Միւտիրիյէթ

MIRACULOUS SKIN OINTMENT

ՄՈՐԹԻ ՀՐԱՇԱԼԻ ՍՊԵՂԱՆԻ ՄԸ

Այս սպեղանին, որուն բուժիչ արդիւնքները իսկապէս հրաշալի են, բուսային նիւթերէ պատրաստուած է։ Մինչեւ հիմա հասարակութեան մատուցուած դեղերուն մէջ լաւագոյնն է ասիկա իր տեսակին մէջ։ Ստուգապէս կը բուժէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնները։ Իրը ազդեցիկ դեղ կը գործածուի տղոց և չափահասներու աչքի բորբոքման և առհասարակ բորբոքման և ճաղցկեղի դէմ։ Կը բուժէ ամէն կարգի վէրքեր ինչպէս նաև կեղեր (ulcères), պալարներ (չիպան), բորբոքուն ուռեր, ուռոյցք (tumeur), մորթին դուրս տալը (éruption) խոյլը (որտան), կուրծքի ցաւեր, ոտքի դառնալը մէջքի ցաւ, վիզը բռնուիլը, յօդացաւ, մկնացումը (tic), յօդակապերու տկարութիւնը, կեղանկը (մարիա), ճմլումները, ճաքռտուքները, ճերուրտուքները, արիւնբերութիւնը ցուրտէն առաջ եկած ճաքռտուքները, վէրքեր, ուռած եւ սեւցած աչքեր, մորթախտը մասնաշուրը, փորդախտի ճեռքերը, մորթային ճեռքերը։

Մորթի այս հրաշալի սպեղանին աչքի հիւանդութեանց և վէրքերու համար լաւագոյն սպեղանին է։ Կը գեղեցկացնէ մորթը։ Միշտ օգտակար արդիւնքներ առաջ կը բերէ հետեւեալ հիւանդութեանց մէջ, երբ միւս բոլոր դեղերը և բժիշկները չեն կրնար բուժել զանոնք. ճերմակափութիւն (սաչցըրան), օձացաւ (երլանըրզ), որբին (բէմրէյի) բորոտութիւն, փոքր այտուցներ, կարմրութիւններ ամենայն վէրքեր եւն. եւն.

Այս սպեղանին պէտք է գտնուի ամէն տան և նաւերու մէջ։ Իւրաքանչիւր թիթեղէ տուփին գինն է 3 չէյրէ 6 բէնա։ Այս սպեղանիին յանձնարարութիւն ընողները պէտք է դիմեն ցամաքային Եւրոպայի միակ գործակալ Պ. Էտմընտ Քաբուանայի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կալաթա-Շիշլի Թրամուէյի գիծին կայարանին մօտ, Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 95-96։

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՄՐՏԱԽԱՌՆՈՒՈՒՔ

Ստամոքսի հիւանդութիւնը, շատ անգամ դժուարամարսութիւնը, սրտի խառնուուք, լուծմունք անդութեան և փրսխում առաջ կը բերէ, ինչ որ հիմնապէս բուժելու համար պէտք է ամէն ճաշէ վերջ ՐԷԿԼԻՍ ՍԱՆԿԻՆԷՐ անուն ազդու դեղէն մէյմէկ քիչ առնել։ Րէկլիս Սանկինէրը ուրիշ ալքոլային դեղերու նման չի խանգարեր ստամոքսը, ընդհակառակն աստիճանաբար կ'առողջացնէ զայն և արտադրութիւնները կը կանոնաւորէ։ Հարբուխի, հազի, պրօնշիթի և կոկորդի բորբոքումի համար եւս ազդու դեղ մըն է և կը ծախուի մեծ դեղարաններու մէջ։

699 17—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենաճին Միջազգային Ընկ. ն
կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Ռը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորուած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

* * *

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի, բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըստ բոլոր մասնաճիւղներով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Հ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՈՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Գլխաւոր
192 Ա. ՔՈՒՇԱՃԵԱՆ
Վոյվոտա փողոց Վիեթալիս խան Ղալաթիա

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսունըրուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անօթիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանդուցեալ Մուխթար Ճակար ապրի տունը։

ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

10/23 մայիսէն սկսեալ մինչեւ 19/1 յունիս, շաբաթ օր
ՇՐՄԻԶԸՐԻ ԻԽՆԻՎԸՐՍԷԼ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ
399, Բէյօ Մեծ փողոց, 399

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆ

Բուրդէ ճերմակ ժիլէներ, անկծկելի, կարանթի, այրերու համար, կէս թեզանիքով	17 ղշ.
Բուրդէ ճերմակ ժիլէներ, անկծկելի, այրերու համար թեզանիքով	20 »
Բուրդէ գորշ ժիլէներ, անկծկելի, կարանթի, այրերու համար, կէս թեզանիքով	17 »
Բուրդէ գորշ ժիլէներ, անկծկելի, կարանթի, այրերու համար, թեզանիքով	20 »
Բուրդէ գորշ քալըսօն, անկծկելի, կարանթի, այրերու համար, կէս թեզանիքով	20 »
Ժիլէներ սպանիական բուրդէ. կարանթի, այրերու համար, թեզանիքով	23 »
Քալըսօններ սպանիական բուրդէ, կարանթի, այրերու համար	27 »
Գծաւոր ծովու զգեստներ, նորաձեւ գոյներով, կար. այր. հմր. (ժիլէ և քալըսօն)	32 »
Գծաւոր ծովու զգեստ. ընտիր մետաքսէ, նրձեւ. գոյն. այր. հմր. (ժիլէ և քալըսօն)	57 »
Գծաւոր ծովու զգեստ. Ֆիլ էքրիւէ, նորաձեւ գոյն. այր. հմր. (ժիլէ և քալըսօն)	26 »
Ճերմակ բուրդէ ժիլէներ, անկծկելի, կարանթի, կիներու համար,	15 »
Գծաւոր բուրդէ ժիլէներ, անկծկելի, կարանթի, կիներու համար,	17 »

Նաեւ ժիլէներու, քալըսօններու և գուլպաներու ճոխ մթերք մը կը գտնուի։

ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐԸ ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԿԱՆԽԻԿ ԵՆ

VIN DE BUGEAUD

TONI-NUTRITIF au QUINQUINA et au CACAO

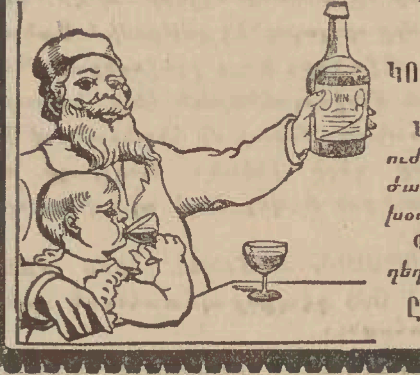

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻ
ԿՈՐՈՎԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆՔԻՆԱՅՈՎ
ԵՒ ՔԱՔԱՈՅՈՎ

Կորովիչ դեղերու լաւագոյնը։ Կը վերանորոգէ արիւնը, ուժերը, կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը գրգռէ ախորժակը, կը կազդուրէ ստամոքսային գործարանները, մէկ խօսքով կը յարմարի բոլոր տկար ու յոգնած մարդոց։

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie
5, Rue Bourg-l'Abbé, PARIS

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ, ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն չորրհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահաբերիւր մըն է։

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

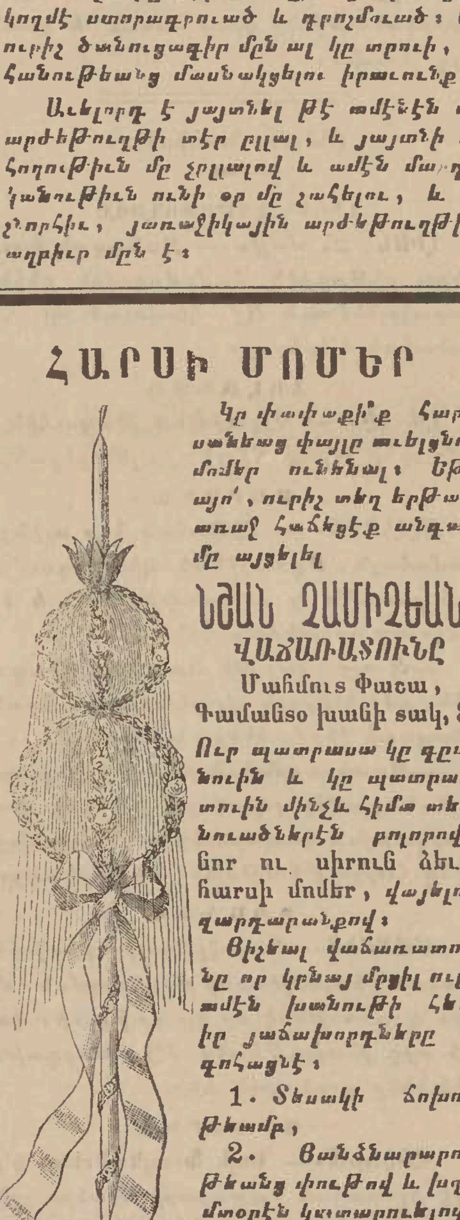

Կը փափաքի՞ք հարսանեաց փայլը աւելցնող մոմեր ունենալ։ Եթէ այո՛, ուրիշ տեղ երթալէ առաջ հաճեցէք անգամ մը այցելել

ՆՇԱՆ ՇԱՄԻՉԵԱՆԻ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշա,
Գամանճօ խանի սալ, 86

Ուր պատրաստ կը գտնուին և կը պատրաստուին մինչեւ հիմա տեսնուածներէն բոլորովին նոր ու սիրուն ձեւով հարսի մոմեր, վայելուչ զարդարանքով։

Ցիշեալ վաճառատունը որ կրնայ մրցիլ ուրիշ ամէն խանութի հետ, իր յաճախորդները կը գոհացնէ։

1. Տեսակի ճոխութեամբ,
2. Ճանձնարարութեանց փութով և խղճմտօրէն կատարումովը.
3. Գիներու զգալի զեղչով։

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղեր, կոլանըներ, սնտուկ, գլխարկի ծաղիկ, փեսուր, էկրեդ, տերեւ, պռօսէ, տանթէլ, ֆորսէլա, բաս մանդրի, Ֆիշիւ, ֆորուէ, եւն, որք կը վաճառուին մեծաքանակ և փոքրաքանակ անմրցելի աժան գիներով։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը ու գոհ պիտի մնաք։

341

HUILE DE HOGG

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Ցայտնի է թէ մորիւ ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձմեռը ո՛րքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (երիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութենէ և կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու ստորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, և որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ Թէր-Նէօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մորիւ ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անօգուտ անախորժութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն և Բարիզի Ունիոն տէ Ֆապրիքան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն և նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորիւ ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։ Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 Թիւ, Քասթիկլիօն Բարիզ։

ԱԶԳՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տաանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդէօռեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 31—56

JOS'S ՂՕԼՕԹ Օ
JOS'S ՂՕԼՕԹ Օ

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ
ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ
ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ
ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած
Ղալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 103

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի կայս. հրամանով որոշեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրկ Ընկերութեան պալատը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր
1898ի հասոյթք	24,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ձոտ՝	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏ
Ղալաթիա, Քարաքէօյ Ֆրանկ Պալաս
(ՀՆ-ատեւ Մ—սա—)
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՔԻՕՍՅՕՖ ՓԻԼԻՓՍ 524

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Շրդ Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԷՐԱ 396

(Եանենի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատառապեալ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն՝ ցաւով զեմելու եւ բուժուած վերադարձնելու պայմանաւ։

Նորաձեւ ակռաներ, ոսկէ, ճաշակաւոր և գեղեցկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, զեմի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն և ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնը կատարելապէս կը բուժեն ինչպէս նաև Ֆրանսայի դոկտորներու և ամենակատարելագործեալ գործիքներով մէջ, առանց ցաւի ակռահանութիւն։

Ծ. Գ. Զեմաները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Սանօր.—Պալատ. հողոց առաջնակարգ ՔՈՒԷՆԻԱ 11 197

ՊԱԼՔԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛ և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛ և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 Ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերքէզեանի փողոց, Ճէնիտ խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

Քննիչ գործակալութեան Ա. ԿԻՐԻԵՂԵԱՆ։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

Շ. Ֆէյ[illegible] 534

CHles FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ԼԷ ՊՐՕՎԷՆՍ ՌԷՒՆԻ
LES PROVINCES RÉUNIES
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԻՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան
Ա. ԿԻՐԻԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէնիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	185
Արիօսթօ	2807	Դօմինօ	2906	Կօվնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1118
Անճելօ	1541	Դագօ	895	Հէրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սէրպօ	1725
Արկօնտօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1531	Մէրտաօ	3557	Սիլվիօ	1182
Պայարտօ	1822	Տօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սկէթօ	1200
Պօրօտինօ	1864	Տուրօ	2833	Հօրաթիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1785	Թասսօ	1322
Պրավօ	1076	Տրուրօ	1718	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրունօ	841	Տինտօ	504	Իագօ	2854	Նէրօ	1088	Թօրօնթօ	3337
Բուֆֆալօ	4431	Խէրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Չէլլօ	1671	Խիտալկօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4020	Թրուրօ	487
Գալիփսօ	1837	Իտահօ	1841	Կիէվօ	1058	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1844	Ֆիտօ	954	Կօլփինօ	2807	Փալէրմօ	1687	Վէրօ	1914
Կօնգօ	1094	Ֆլամինկօ	1828	Կօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1289
Զէրակօ	2739	Ֆիտամինկօ	849	Լէօ	1058	Ռաֆայէլօ	3229	Վօլթուրնօ	2896
Սիտէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	3372	Ռինալտօ	1683	Խէրօ	1850
Դիտօ	2697	Գալիլէօ	3030	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Էլտօրատօ	4235	Գուիտօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Թօնկօ շոգենաւը, նաւապետ Սմիթհ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հաս կը սպասուի ամսոյս 30ին։

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՌԻՋՕ
Թիւ 22—24, Թիւֆէք Մէլլէթ խան, Ղալաթիա

377

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Յարմարաւոր երթեւեկութիւնք

Գ. 15 28 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դ. 16 29 Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (ճամբորդելով Աղեքսանդրեթ, Եաֆա-Պէյրութ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Փիրէ)։
Ե. 17/30 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ե. 17/30 Պէնտերէք, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրէսոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Ուր 18 31 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 351

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԷՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլ և Պոսթընի մէջ բանող շոգենաւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	Ֆլավիան	5500
Արմէնեան	10500	Իպէրեան	5500
Քէստրեան	10500	Ալպանեան	3000
Լանքաշիրեան	9000	Ալիէնեան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Անգլեան	5500
Պօհէմեան	8000	Քանատեան	5500
Քօրնիշեան	8000	Քոլոմպիան	2500
Տէվոնեան	8000	Պալթիքեան	3500
Ուինիֆրետեան	8000	Լէօփոլտ	2000
Քալեթոնեան	5700	Միլանօ	900
Վէսթիրեան	4700	Ֆլօրենցօ	800
Ալպէրթեան	5700	Լիմօժ	800
Քէմպրեան	5500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը այլուր փոխադրելու համար Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 Հին ատեան մաքսատան

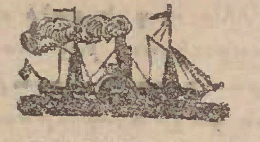

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ԵՒ ՀԱՆՏԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 28ին Մինկրելի, ուղ. Մարսիլիա։
Ճամբորդ ընդունելի բոլորին համար.
Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Երկրորդ 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։
516 Թ. ՇԷՊՕԻԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Երկ. ակոց եղեւ առաւ կը բանի Լիվըրփուլ և Ամերիկայի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4341
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավլա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2131
Աւրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻՂԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթիւ խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 355

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլի, Մարսիլիայի, Աղեքսանդրիոյ և Սեւ Ծովի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	Թիպա	2500
[illegible]	2000	Կէզիրէ	2400
[illegible]	2000	[illegible]	2250
[illegible]	2000	[illegible]	2250
[illegible]	2000	[illegible]	2000
[illegible]	2000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռէթիթ խան
ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվըրփուլ